

Kommunledningsförvaltningen

Kallelse

2022-04-21

Sammanträdande organ

Kulturnämnden

Tid

2022-04-27 klockan 15:00

Plats

Hörsalen, Kulturhuset Ängeln

Nr**Ärende****Beteckning**

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare
- 3 Fastställande av dagordning
- 4 Tema: Pom & Plum
- 5 Nämnsättning av nya vägar
- 6 Hantering av testamente till kulturnämnden
- 7 Månadsrapport
- 8 Redovisning av delegationsbeslut
- 9 Verksamhetsinformation
- 10 Övrigt

Cecilia Björk (S)

Kulturnämndens ordförande

Namnsättning av gator vid Stensättersskolan, Lövåsen-Uppsala samt Backavallen

Förvaltningens förslag till beslut

Kulturnämndens beslutar att namnge nya vägar i Katrineholms kommun i enlighet med samhällsbyggnadsförvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram förslag till namnsättning av vägar i tre områden. Namnsättningen påverkar inga befintliga adresser och har skett enligt den policy som antogs av Kultur- och Turismnämnden 3 december 2014. Inga av de föreslagna gatunamnen finns tidigare i kommunen.

En ny detaljplan för Lövåsen-Uppsala är under framtagande och väntas antas i kommunfullmäktige under våren. Området kommer bestå av tre gator och dessa föreslås få namn efter de närliggande gårdarna Jonstorpsvägen, Siggetorpsvägen samt Uppsalagårdsvägen.

I namnsättningspolicyn förtydligas att det när gatunamn sätts utifrån personnamn så ska en jämn fördelning av män och kvinnor eftersträvas. Ett alternativ i detta område hade varit att koppla ett gatunamn till Lenatorpet men detta ansågs inte lämpligt så det är en separat infart till Lenatorpet via riksväg 55. Dessa ny föreslagna namnen är dessutom framförallt kopplade till historiskt platsnamn och inte personnamnen i sig.

Uppsalavägen finns redan på Lövåsen (vägen bakom bland annat Matpiraten) men gatunamnen bedöms ändå inte kunna förväxlas.

Den nya skolan på norr har fått namnet Stensättersskolan. Vägen som leder in till skolan från Bievägen föreslås heta Kunskapsvägen. När fler bostäder och vägar byggs i anslutning till Kunskapsvägen föreslås dessa ges namn med skolanknytning.

I anslutning till Backavallen planeras det för bostäder och detaljplanen har där varit ute på samråd och beräknas antas under slutet av 2022. Som en koppling till Backavallens användningsområde som hälsofrämjande samt att Katrineholm har utnämnt 2022 till hälsoår föreslås gatan i området heta Hälsovägen.

Ärendets handlingar

- Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag på nya gatunamn
- Bilaga till samhällsbyggnadsförvaltningens förslag på nya gatunamn

2022-04-19

KULN/2022:24 - 4.1.3 -
Namnsätta kvarter,
gator och allmänna
platser

Axel Stenbeck
Utredare

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Datum
2022-03-30

Vår beteckning

Vår handläggare

Erik Bjelmrot, Avdelningschef

Ert datum

Er beteckning

Namnsättning av gator vid Stensättersskolan, Lövåsen-Uppsala samt Backavallen

Förlag till namnsättning av vägar i tre områden har tagits fram. Namnsättningen påverkar inga befintliga adresser och har skett enligt den policy som antogs av Kultur- och Turismnämnden 3 december 2014. Inga av de föreslagna gatunamnen finns tidigare i kommunen.

En ny detaljplan för Lövåsen-Uppsala är under framtagande och väntas antas i kommunfullmäktige under våren. Området kommer bestå av tre gator och dessa föreslås få namn efter de närliggande gårdarna Jonstorpsvägen, Siggetorpsvägen samt Uppsalagårdsvägen.

I namnsättningspolicyn förtydligas att det när gatunamn sätts utifrån personnamn så ska en jämn fördelning av män och kvinnor eftersträvas. Ett alternativ i detta område hade varit att koppla ett gatunamn till Lenatorpet men detta ansågs inte lämpligt så det är en separat infart till Lenatorpet via riksväg 55. Dessa ny föreslagna namnen är dessutom framförallt kopplade till historiskt platsnamn och inte personnamnen i sig. Uppsalavägen finns redan på Lövåsen (vägen bakom bland annat Matpiraten) men gatunamnen bedöms ändå inte kunna förväxlas.

Den nya skolan på norr har fått namnet Stensättersskolan. Vägen som leder in till skolan från Bievägen föreslås heta Kungskapsvägen. När fler bostäder och vägar byggs i anslutning till Kungskapsvägen föreslås dessa ges namn med skolanknytning.

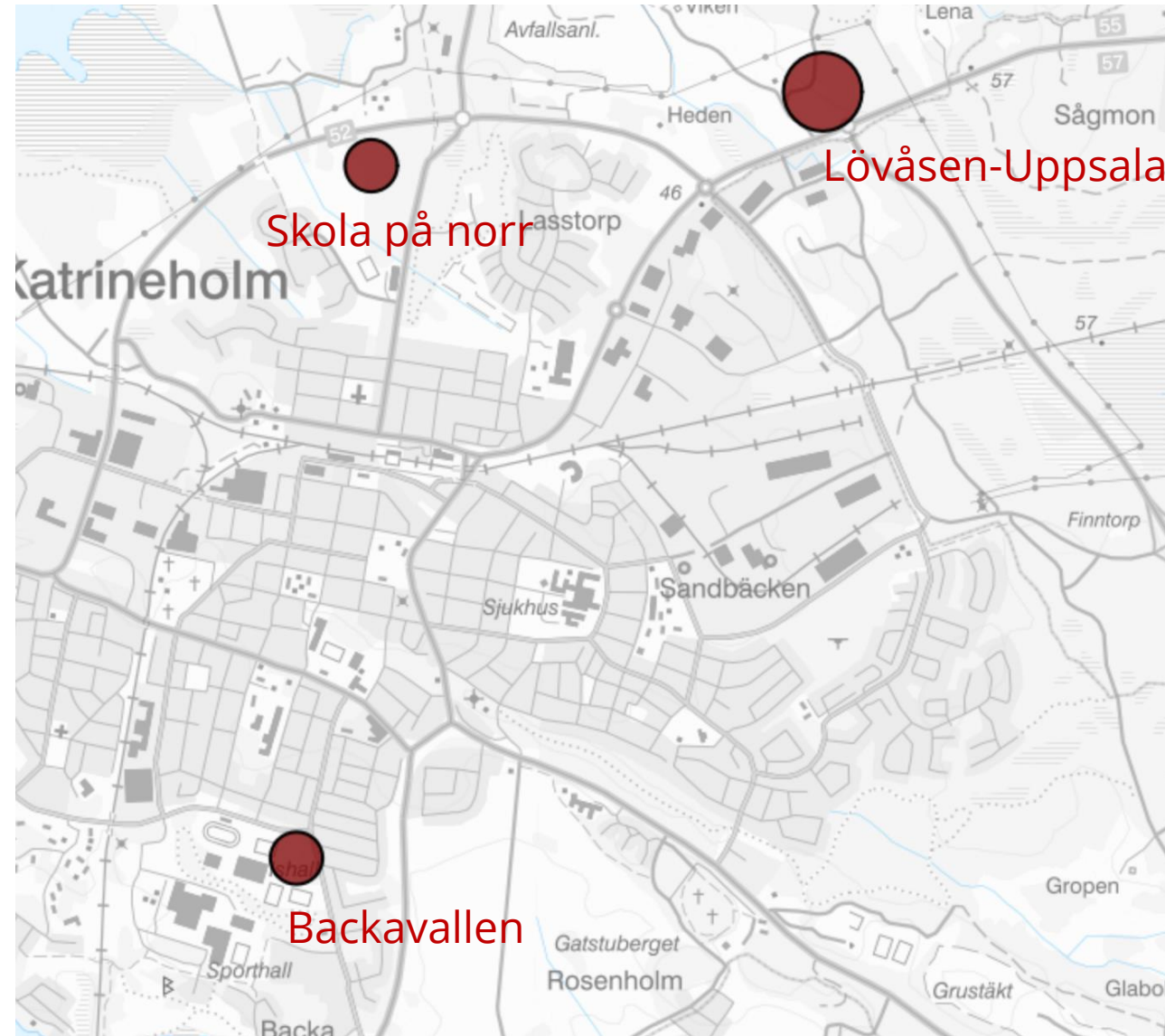
I anslutning till Backavallen planeras det för bostäder och detaljplanen har där varit ute på samråd och beräknas antas under slutet av 2022. Som en koppling till Backavallens användningsområde som hälsofrämjande samt att Katrineholm har utnämnt 2022 till hälsoår föreslås gatan i området heta Hälsovägen.

Valet av namn har skett enligt den policy som antogs av Kultur- och Turismnämnden 3 december 2014.

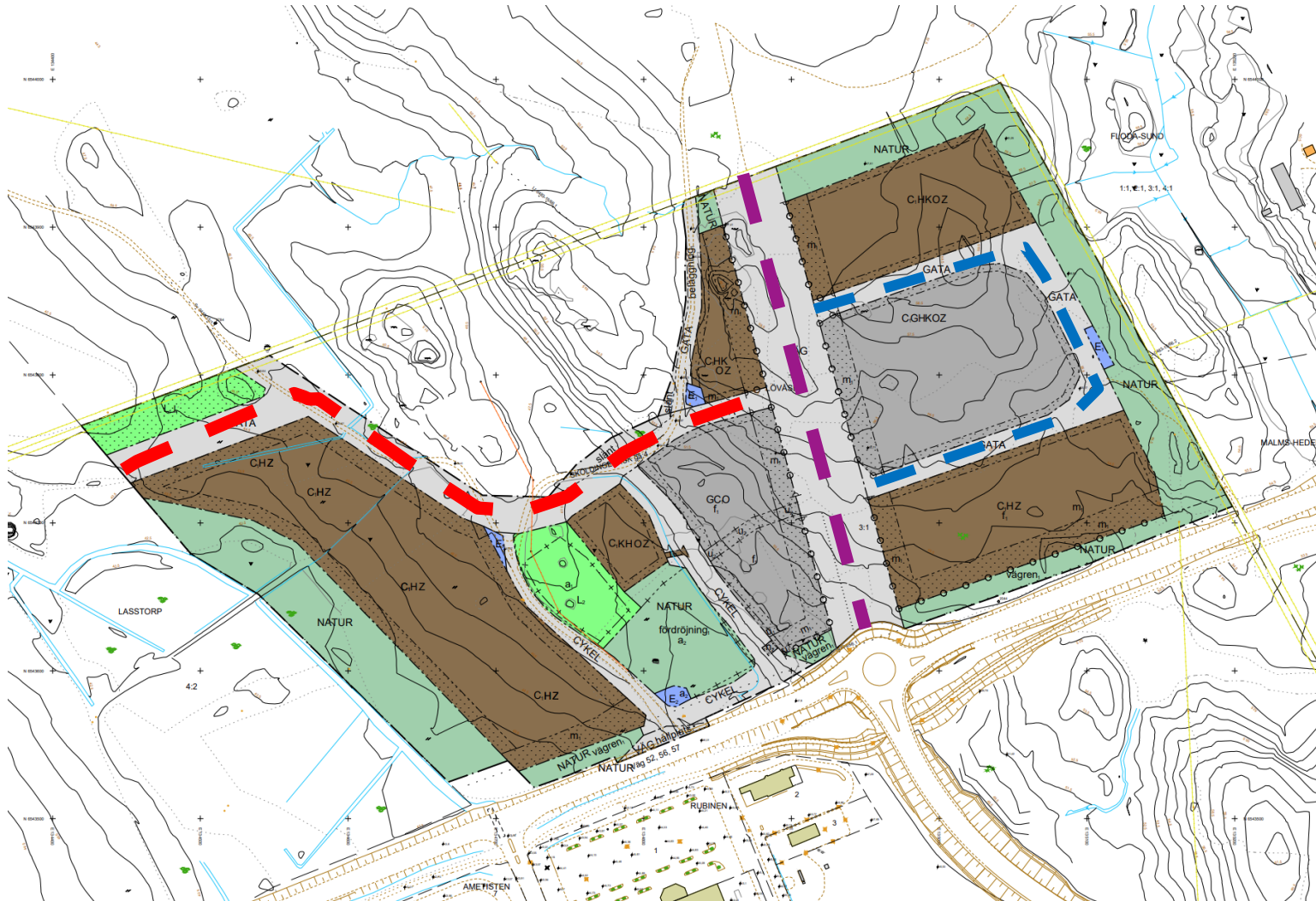
Karta med aktuella vägar samt namnförslag bifogas.

Erik Bjelmrot
Avdelningschef Plan och Bygg
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Namnsättning översiktskarta

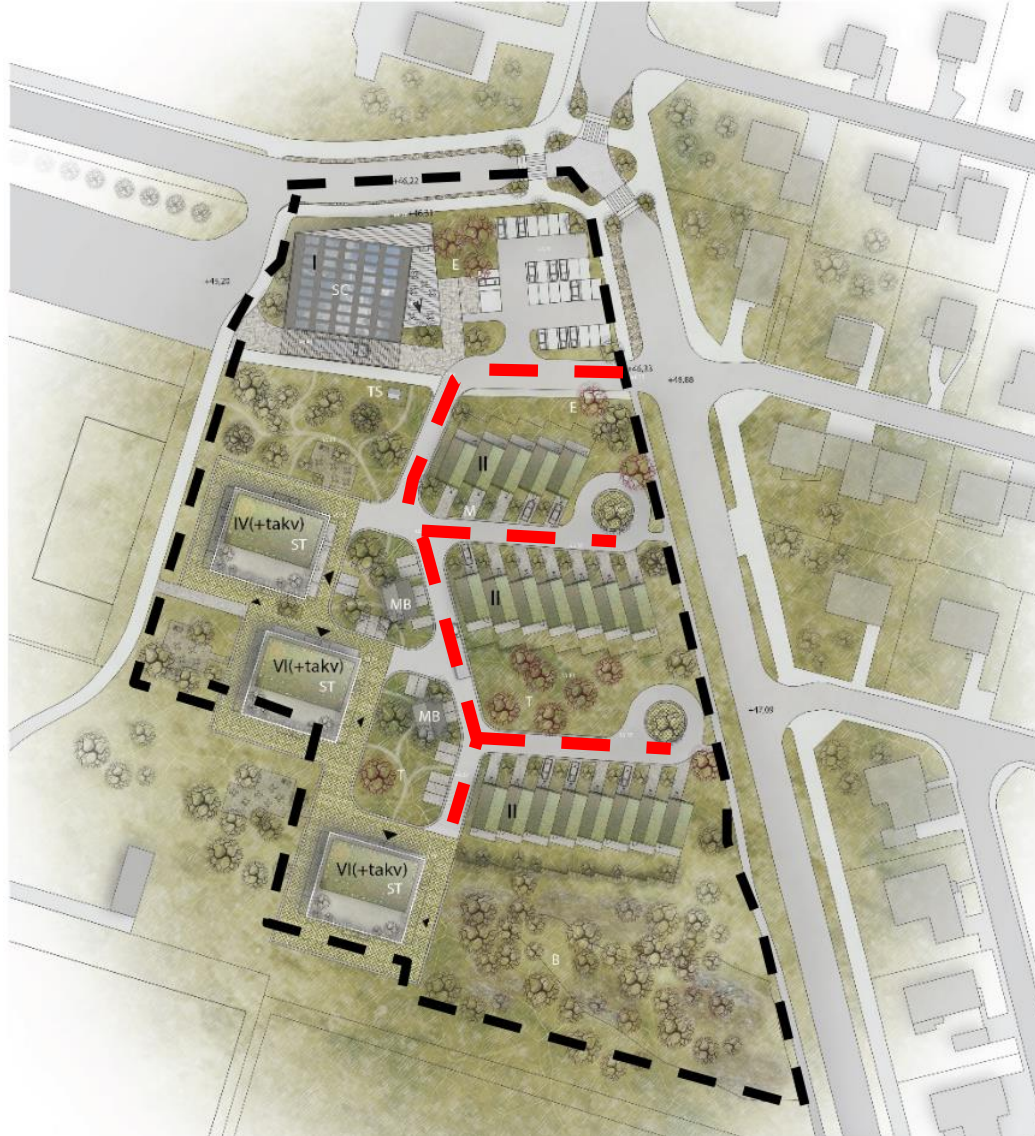

Namnsättning Lövåsen-Uppsala

-    Uppsalagårdsvägen
-    Jonstorpssvägen
-    Siggetorpsvägen

Namnsättning Backavallen

— — — Hälsövägen

Namnsättning Stensättersskolan

— — — — Kunskapsvägen

Mottagande av gåvor enligt testamente

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att ta emot gåvorna adresserat i Berit English testamente.
2. Kommunstyrelsen överlåter till kulturnämnden att hantera ärendet vidare i enlighet med testamentets lydelse.
3. Kulturnämnden delegerar till kulturförvaltningen att hantera ärendet vidare under förutsättning att kommunstyrelsen fattar ovanstående beslut.

Sammanfattning av ärendet

Berit English testamenterade delar av sin kvarlåtenskap till kulturnämnden i Katrineholms kommun bestående av 5 st originalkonstverk av Bengt Lindström, 200 000 kr att utdela i pris till fyra duktiga konstnärliga personer, varav den första är namngiven i testamentet, 1 000 kr att handha som kaffepengar vid prisutdelningstillfällena samt 80 000 kr för inköp av böcker till bokcirklar.

Beslut om mottagande av gåvor till kommunen genom testamente behöver tas av kommunstyrelsen och kulturnämnden bör lämna ett förslag i ärendet till kommunstyrelsen.

Förvaltningens bedömning

Kulturförvaltningen ser positivt på ett mottagande av gåvorna och gör bedömningen att mottagandet av gåvorna och den vidare hanteringen av ärendet i enlighet med testamentet är genomförbar och gynnar Katrineholms kulturliv, samtidigt som Berit English yttersta vilja respekteras. Även den ekonomiska administrationen med koppling till ärendet är hanterbar och avstämd med kommunens ekonomiavdelning.

Rickard Bardun
Förvaltningschef

Beslutet skickas till: Kommunstyrelsen

Delegationsbeslut

Utskrivet: 2022-04-21 14:28

Utskrivet av: Axel Stenbeck

Beslutsnummer	Beslutsdatum	Ärendebeteckning	Ärenderubrik	Beslutsbeskrivning
KULN Del/2022 § 3	2022-02-14	KULN/2021:85	Snabba stålar 2022	Kid ´n ´ play - E Lundkvist. Beviljat belopp: 10 000 kr.
KULN Del/2022 § 4	2022-02-18	KULN/2022:13	Tillförordnad förvaltningschef KULF 2022	Tillförordnad förvaltningschef under ordinarie chefs frånvaro
KULN Del/2022 § 5	2022-03-23	KULN/2022:13	Tillförordnad förvaltningschef KULF 2022	Tillförordnad förvaltningschef under ordinarie chefs frånvaro
KULN Del/2022 § 6	2022-04-08	KULN/2022:12	Arrangemangsgaranti 2022	Studiefremjandet Sörmland. Beviljat belopp: 22 170 kr.
KULN Del/2022 § 7	2022-04-11	KULN/2021:74	Sörmlands kulturplan 2023-2026	Antagande av remissvar - Sörmlands kulturplan 2023-2026
KULN Del/2022 § 8	2022-04-08	KULN/2022:12	Arrangemangsgaranti 2022	Konststudieklubben. Beviljat belopp: 5 500 kr.
KULN Del/2022 § 9	2022-04-08	KULN/2022:11	Projektbidrag 2022	Vänföreningen Fogelstad. Beviljat belopp: 30 000 kr.
KULN Del/2022 § 10	2022-04-07	KULN/2022:11	Projektbidrag 2022	Katrineholms kammarmusikförening. Beviljat belopp: 20 000 kr.
KULN Del/2022 § 11	2022-04-07	KULN/2022:11	Projektbidrag 2022	Julita kulturförening. Beviljat belopp: 30 000 kr.
KULN Del/2022 § 12	2022-04-07	KULN/2022:11	Projektbidrag 2022	Kulturföreningen DuD. Beviljat belopp: 30 000 kr.
KULN Del/2022 § 13	2022-04-08	KULN/2022:11	Projektbidrag 2022	Konstframjandet Kraft. Beviljat belopp: 30 000 kr.
KULN Del/2022 § 14	2022-04-08	KULN/2022:12	Arrangemangsgaranti 2022	Musikens Hus Akademien. Beviljat belopp: 12 000 kr.
KULN Del/2022 § 15	2022-04-08	KULN/2022:12	Arrangemangsgaranti 2022	ABF Sörmland/Katrineholm/Vingåker. Beviljat belopp: 20 000 kr.
KULN Del/2022 § 16	2022-04-08	KULN/2022:12	Arrangemangsgaranti 2022	NYS – Ny Musik i Sörmland. Beviljat belopp: 7 500 kr.
KULN Del/2022 § 17	2022-04-08	KULN/2022:12	Arrangemangsgaranti 2022	Konstframjandet Kraft. Beviljat belopp: 30 000 kr.
KULN Del/2022 § 18	2022-04-21	KULN/2022:12	Arrangemangsgaranti 2022	Somaliska Ungdomar sport och träningsförening. Beviljat belopp: 20 000 kr.
KULN Del/2022 § 19	2022-01-12	KULN/2021:85	Snabba stålar 2022	Same But different- T. Gregor. Beviljat belopp: 10 000 kr.
KULN Del/2022 § 20	2022-01-12	KULN/2021:85	Snabba stålar 2022	Kid ´n ´ play - E Lundkvist. Avslag på ansökan.

KULN Del/2022 § 7

Antagande av remissvar - Sörmlands kulturplan 2023-2026

Beslut

Kulturnämndens ordförande beslutar, på kulturnämndens vägnar, att anta kulturförvaltningens remissvar och översända till Region Sörmland.

Ärendebeskrivning

Kulturplanen är ett regionalt program och ett styrdokument för Region Sörmlands samlade arbete inom det kulturpolitiska området. Den ligger till grund för Region Sörmlands ansökan till Statens kulturråd om statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen. Region Sörmland vill ha synpunkter på kulturplanens innehåll. Ett remissvar ska lämnas till Region Sörmlands kultur- och utbildningsförvaltning senast den 14 april.

Katrineholms kommun väljer i sitt remissvar att lyfta fram tre områden som anses saknas i Kulturplan Sörmland 2023–2026; Agenda 2030, den geografiska spridningen av samverkansmodellen samt samtidskonstens roll i regionen. Det lyfts även fram önskemål om att texterna ses över och redigeras utifrån klarspråk.

Cecilia Björk (S)
Kulturnämndens ordförande

Beslutet skickas till:
Region Sörmland

Utdragsbestyrkande

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Cecilia Carolina Björk
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_089b7753d100e0bb283f327f94f84df0c7
DATUM & TID:	2022-04-11 09:28:08 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-04-11 09:28:16 +02:00
Ref: 1328864
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Remissvar Kulturplan Sörmland 2023-2026

Förvaltningens förslag till beslut

Remissvaret godkänns och överlämnas till Region Sörmland som kommunens svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kulturplanen är ett regionalt program och ett styrdokument för Region Sörmlands samlade arbete inom det kulturpolitiska området. Den ligger till grund för Region Sörmlands ansökan till Statens kulturråd om statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen. Region Sörmland vill ha synpunkter på kulturplanens innehåll. Ett remissvar ska lämnas till Region Sörmlands kultur- och utbildningsförvaltning senast den 14 april.

Ärendets handlingar

Remissförfrågan Kulturplan Sörmland 2023-2026 KULN/2021:74

Ärendebeskrivning

Den utsända Kulturplanen beskriver väl vad som idag är regionens uppdrag och inriktning 2023-2026.

Katrineholms kommun väljer att i vårt remissvar lyfta fram tre områden som vi ser saknas i Kulturplan Sörmland 2023-2026; Agenda 2030, den geografiska spridningen av samverkansmodellen samt samtidskonstens roll i regionen. Vi skickar även med önskemål om att texterna ses över och redigeras utifrån klarspråk.

Agenda 2030

För att målen i Agenda 2030 ska uppnås behöver alla inom offentligt styrd och finansierad verksamhet bidra.

Katrineholms kommun vill se en kulturplan där Agenda 2030 genomsyrar alla delar i Region Sörmlands kulturverksamhet. Vi ser att den sociala hållbarheten finns med som en röd tråd men saknar den miljömässiga hållbarheten och skrivningar om behovet av klimatomställningar. Det beskrivs som en global strömning, s.22 och enbart slöjden lyfter hållbarhet som ledord, s.26 och Bild och form nämner att den fått ökad betydelse inom konstområdet, s.26.

Framtagandet av en ny kulturplan ger ett utomordentligt tillfälle att lyfta fram hur kulturen kan bidra till att de globala klimatmålen uppnås.

Katrineholms kommun föreslår därför att Agenda 2030 skrivs in som ett gemensamt intresseområde 2023-2026.

Katrineholms kommun anser att regionens kulturplan och dess institutioner för vilken den är skriven bör ha som strategiskt mål att under åren 2023 - 2026 arbeta med att implementera Agenda 2030 i sina verksamheter. I kommande handlingsplaner bör regionens institutioner ha i uppdrag att se över sina koldioxidavtryck och ha som mål att sänka dem till år 2026. Vi föreslår också att scenkonst Sörmland får i uppdrag att skapa en delningspool liknande Returkultur.

Den geografiska spridningen av samverkansmodellen

Målet med kultursamverkansmodellen är att föra kulturen närmare medborgaren. Det är regionens viktigaste uppdrag och vi saknar i kulturplanen en beskrivning i hur region Sörmland bidrar till att ge långsiktigt stöd till kulturaktörer som inte har sin anställning på någon av regionens institutioner och som verkar i andra delar av regionen än centralorterna.

Det är av största vikt att det finns lokalt förankrad kultur i mindre orter för att kulturen ska vara jämlik och jämställd. För det krävs en hållbar finansiering vilket är ett av de nationella målen med samverkansmodellen

Katrineholms kommun föreslår Region Sörmland att kulturplanen och samverkansmodellen utökas till att inkludera även i regionen viktiga kulturaktörer och att det sker en spridning av resurser över hela regionen.

En utökning av samverkansmodellen motverkar centraliseringen av kultur och bidrar till mål om varierat utbud med hög kvalitet i hela regionen och målet att nå ny publik.

Flertalet av de uppsatta ambitionerna i kulturplanen skulle kunna ges som uppdrag till fria kulturaktörer i regionen. I kulturplanen omnämns vid flertalet tillfällen den utredning som görs genom Sörmländska Kulturtillgångar.

Katrineholms kommun anser att rätta till den finansiella obalansen i samverkansmodellen borde vara en prioritering och inget som kan invänta slutet på projektet Sörmländska tillgångar och nästa kulturplan. Redan i den här kulturplanen bör region Sörmland lyfta fram satsningar på ett antal kulturaktörer som bidrar till att utveckla kulturen lokalt och regionalt för att leva upp till målet. "God tillgång till ett varierat kulturutbud av hög kvalitet i hela Sörmland".

Som lokala exempel i Katrineholm kan nämnas Konstfrämjandet Kraft, Teater K och insamlingsstiftelsen Fogelstad som alla tre arbetar för att utveckla metoder för ungas delaktighet, deltagande och tillgänglighet avseende konst och kultur, lokalt och regionalt.

Samtidskonstens roll i regionen

Den utforskande och nyskapande konsten är ofta hotad och ifrågasatt. Det är därför av stor vikt att en regional kulturplan omfattar och lyfter fram samtidskonsten som ett prioriterat område och verkar för att stärka infrastrukturen och skapa hållbara villkor för de samtidskonstaktörer som finns i regionen.

Katrineholms kommun föreslår att någon eller några av länets fria aktörer inkluderas i samverkansmodellen med ett samtidskonstuppdrag.

Art Lab Gnesta har under sina 10 år visat hur kulturaktörer kan bidra till kulturen regionalt och nationellt genom att verka lokalt. En ny viktig verksamhet är Konstfrämjandet Kraft i Katrineholm som utvecklar metoder för att sprida samtidskonsten i regionen.

Diverse förslag till ändringar

Sid 5.

Rubriken "Kultur – konsten, människan och samhället" bör stå fritt utan ordet "Kultur". Vi ställer oss frågande till att "konsten är beroende av att människor skapar och upplever". Förslag på ändring: "Konsten **blir till** av människor **som** skapar och upplever". Konsten är en del i att vara människa.

Behöver samhället *människor* för utveckling, delaktighet och skapande eller är det kultur som samhället behöver? Förslag på ändring: *Samhället behöver **kultur** för utveckling, delaktighet och skapande.*

Sid 6.

Följande text bör ses över. Vad menas? "De tre kulturstrategiska inriktningarna – konsten, människan och samhället - knyter an till nationella och regionala mål, målbeskrivningar och kulturens förutsättningar i Sörmland, vilket är en grund för utvecklingsområdena i Sörmland."

Vi önskar också genomgående en tydlighet och stringens. Förslag på ändringar:

Konsten – kreativitet, bildning och utveckling

- Konsten är en förutsättning för **ger** den fria människan **rätt** att uttrycka sig, bära och föra berättelser vidare
- Konsten uttrycker människans livsvillkor, möten och ~~gemenskap~~ **gemenskap**
- ~~Konsten har dimensioner som innefattar lek, förverkligande och påverkan~~
- Konsten ~~behöver~~ **kräver** tillit och förutsättningar från människa och samhälle
- Konsten kan **bidrar** till likvärdighet, innovation och nyfikenhet

Sid 8.

Regionens vision, målbild och ambitioner

Målbild Här saknar vi klimatutmaningar och hållbarhet som ett mål.

Alla punkter under rubriken Ambitioner bör vara Målbilder. Vi kan inte ha en ambition att "säkerställa barns och ungas delaktighet, deltagande och tillgänglighet avseende kultur och konst". Detta är ett nationellt kulturpolitiskt mål – att: "särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur".

Sid 10.

Kulturrådets prioriteringsgrunder

En förutsättning för utveckling är också att de regionala kulturverksamheterna ger goda möjligheter för kulturskapare och samverkar med professionella kulturaktörer utan offentlig huvudman, så kallade "fria aktörer".

Utan länets fria aktörer avstannar det kulturella flödet samt det kulturella ekosystemet i länet. Om de fria aktörerna inte namnges bör de i alla fall anges i antal.

Sid 12.

Kultursamverkansmodellen

Katrineholms kommun anser att regionen inte använder samverkansmodellen fullt ut för att inkludera fria aktörer. Det borde vara regionens intresse att gynna en långsiktig trygghet och ett hållbart kulturellt ekosystem för att ge kulturen den växtkraft som beskrivs i kulturplanens inledning.

Man kan inte förlita sig enbart på "eldsjälar", de kommer inte att orka arbeta ideellt i all evighet. Fria aktörer riskerar att flytta härifrån till andra regioner.

Sid 13.

Civilsamhällets förutsättningar och möjligheter

Utifrån det som skrivs i det stycket yrkar vi på att det ska utökas med, de för regionen, viktiga aktörerna.

Men civilsamhället i länet består också av enskilda aktörer, och **eldsjälar** (önskvärt att byta ut detta ord, till exempelvis "kulturbärare") som brinner för olika konstformer och inriktningar.

Sid 15.

Följande text är bra formulerad men kan förtydligas. Se följande förslag:

De professionella kulturskaparnas arbete, kompetens och erfarenhet är värdefulla för både de regionala kulturverksamheterna och för kulturlivet i stort. En mångfald i uttryck från både kulturinstitutioner och fria utövare skapar en större vitalitet och konstnärlig scen för de som tar del och är en del av kulturscenen i länet. Villkoren och förutsättningarna för kulturskapare att bo och verka i Sörmland ~~behöver~~ **måste** därför utvecklas och förbättras. Det är också en fråga om samverkan och samsyn mellan kommunal, regional och nationell nivå.

Att vara en attraktiv plats att utgå från skapar ~~också~~ förutsättningar för ett ökat engagemang i det lokala och regionala kulturlivet, inom skola, kulturskola, fria scener och andra konstnärliga uppdrag. Likaså stimulerar det till att nå nya målgrupper som kan bli nästa generation kulturskapare. Den möjligheten ~~behöver~~ **ska** tas omhand och ansvaras för i Sörmland.

Sid 26.

Hemslöjdsfrämjande verksamhet

I punktlistan för Särskilda prioriteringar 2023 – 2026: Bra formulerat. *Stärka professionella kulturskapares villkor* bör skrivas in i varje punktlista för särskilda prioriteringar.

Sid 36.

Sidan om Katrineholm. Följande ska fyllas på i tabellen vid nämnda rubriker:

Replokaler musik/dans/teater eller liknande: Inferno

Platser för kultur ej i kommunal regi: Hembygdsgårdar

Aktiva studieförbund: Kulturens

Sammanlutningar nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst: Katrineholms Riksteaterförening, Katrineholmsrevyn, Teater K, DuD

I övrigt ser Katrineholms kommun gärna att region Sörmland sammanställer en samrådsredogörelse gällande inkomna synpunkter.

Rickard Bardun
Förvaltningschef

Beslutet skickas till: Region Sörmland, akten

2021:74

H43/22

Johansson Jeanette

Från: Bardun Rickard
Skickat: den 22 februari 2022 10:00
Till: Johansson Jeanette
Ämne: VB: Remiss Kulturplan Sörmland 2023-2026, KN-KUS22-0035
Bifogade filer: Remissförfrågan Kulturplan Sörmland 2023-2026.pdf; Remissversion slutversion kulturplan Sörmland 2023-2026 v 2.3.pdf

Till lex.

Från: Allmér, Ulla <Ulla.Allmer@regionsormland.se>

Skickat: den 22 februari 2022 09:30

Till: Kratz, Åsa <Asa.Kratz@regionsormland.se>; Osman, Abshir <abshir_osman@hotmail.com>; Osman, Abshir <Abshir.Osman@regionsormland.se>; Palo, Mikael <Mikael.Palo@regionsormland.se>; 'marie.svensson@eskilstuna.se' <marie.svensson@eskilstuna.se>; Björk Cecilia <Cecilia.Bjork@katrineholm.se>; 'karina.josevski.politik@nykoping.se' <karina.josevski.politik@nykoping.se>; 'cecilia.friis@flen.se' <cecilia.friis@flen.se>; 'patrik.renfors@oxelosund.se' <patrik.renfors@oxelosund.se>; 'Cajsa.savheden-larsson@vingaker.se' <Cajsa.savheden-larsson@vingaker.se>; 'Lena.isoz@politik.trosa.se' <Lena.isoz@politik.trosa.se>; 'johan.rocklind@gnesta.se' <johan.rocklind@gnesta.se>; 'Monica.LindellRylen@strangnas.se' <Monica.LindellRylen@strangnas.se>; Bardun Rickard <Rickard.Bardun@katrineholm.se>; 'mats.widelund@eskilstuna.se' <mats.widelund@eskilstuna.se>; 'carolina.avelin@eskilstuna.se' <carolina.avelin@eskilstuna.se>; 'ola.bjording@eskilstuna.se' <ola.bjording@eskilstuna.se>; 'christer.hermansson@strangnas.se' <christer.hermansson@strangnas.se>; 'Anna.Sandklef@gnesta.se' <Anna.Sandklef@gnesta.se>; 'inger.karlsson@edu.flen.se' <inger.karlsson@edu.flen.se>; 'ulrika.dimartini@vingaker.se' <ulrika.dimartini@vingaker.se>; 'eva.ryden@nykoping.se' <eva.ryden@nykoping.se>; 'lars.persson@nykoping.se' <lars.persson@nykoping.se>; 'maria.karlsson.1@nykoping.se' <maria.karlsson.1@nykoping.se>; 'anders.magnusson@oxelosund.se' <anders.magnusson@oxelosund.se>; 'per.lithammer@nykoping.se' <per.lithammer@nykoping.se>; Carina Nilsson <carina.nilsson@gnesta.se>; 'Sara.FaltskogEldros@trosa.se' <Sara.FaltskogEldros@trosa.se>; Wulgué Anna-Karin <Anna-Karin.Wulgue@katrineholm.se>; Nilsson Carina <Carina.Nilsson@katrineholm.se>; 'inger.karlsson@edu.flen.se' <inger.karlsson@edu.flen.se>; 'lena.furen@edu.flen.se' <lena.furen@edu.flen.se>; Rasmussen, Hanna <Hanna.Rasmussen@regionsormland.se>; Lindvall, Jörgen <Jorgen.Lindvall@regionsormland.se>; Weisby, Maria <Maria.Weisby@regionsormland.se>; Janfalk, Susanna <Susanna.Janfalk@regionsormland.se>
Kopia: 'jenny.hammarlund@flen.se' <jenny.hammarlund@flen.se>; 'gunilla.andersson@nykoping.se' <gunilla.andersson@nykoping.se>; 'anna.lejon@vingaker.se' <anna.lejon@vingaker.se>; 'solveig.lindblom@oxelosund.se' <solveig.lindblom@oxelosund.se>; 'tommy.setzman@politik.trosa.se' <tommy.setzman@politik.trosa.se>; 'ingalill.fredriksson@gnesta.se' <ingalill.fredriksson@gnesta.se>; 'muhammed.tahsin@eskilstuna.se' <muhammed.tahsin@eskilstuna.se>; Milos Smitran <Milos.Smitran@katrineholm.se>; 'Ellinor.Hogrell@strangnas.se' <Ellinor.Hogrell@strangnas.se>; Kultur o Utbildning, registrator <Kultur.Utbildning@regionsormland.se>
Ämne: Remiss Kulturplan Sörmland 2023-2026, KN-KUS22-0035

Remiss Kulturplan Sörmland 2023-2026

Remissynpunkter på kulturplan Sörmland 2023-2026 önskas oss tillhanda senast den 14/4 2022, gärna på mail till kultur.utbildning@regionsormland.se.

Med vänlig hälsning
Ulla Allmér
Kultursamordnare

Kultur & Utbildning
Postadress: Region Sörmland, Box 314, 611 26 Nyköping
Besöksadress: Tolagsgatan 6-8, Nyköping
Telefon: 0155- 24 70 95, Mobil: 076-724 56 60
e-post: ulla.allmer@regionsormland.se

Varning: Det här e-postmeddelandet kommer från en avsändare utanför Katrineholms kommun. Klicka inte på länkar eller öppna bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert. Är du osäker, kontakta ServiceDesk.

HANDLAGGARE
Mikael Palo

DATUM
2022-02-22

DIARIENR
KN-KUS22-0035

**Till mottagare av remissversion
Kulturplan Sörmland 2023-2026**

Hej!

På uppdrag av Samkultur Sörmland, det regionala kultursamverkansorganet för Sörmland och Region Sörmland, ber vi om att få eventuella synpunkter från Er, på förslag till Kulturplan Sörmland 2023-2026.

Kulturplanen är ett flerårigt styrande dokument, med årligen fastställda aktivitetsplaner, varför vi ser det som angeläget att få era synpunkter och förslag. Sörmlands regionala kulturplan är helt ny till stora delar, avseende inriktning, struktur och innehåll. Kulturplanen innehåller inte en aktivitetsplan utan är övergripande och har sin tyngd i kultursynen, vision och prioriteringar. Kulturplan 2023-2026 ska fastställas under maj månad 2022, den därpå kopplade aktivitetsplanen kommer i en senare remissförfrågan, och fastställs i oktober 2022. Vänligen notera att något avsnitt i kulturplanen inte är helt klart eller kan komma att omarbetas pga politiska beslut eller andra omvärldsfaktorer som inte är klara i dagsläget. Detta innebär att kompletteringar kan komma att tillföras planen, även utöver vad som anges i remissversionen. Bland annat gäller det gränssnittet mot regionala utvecklingsperspektiv, som i dagsläget har fått politiska beslut som behöver kompletteras framöver. Layout och annat redaktionellt arbete återstår i dagsläget, varför det inte behöver kommenteras.

Det kan noteras att Covid har präglat den regionala verksamheten, vilket får till följd att denna påverkats, och några delar kommer att förskjutas från nu gällande kulturplan till kommande. Vi uppskattar särskilt synpunkter och förslag som relaterar till den kultursyn och de kulturstrategiska inriktningarna som Sörmlands regionala kulturliv vill ha sin grund i. Men även till den målbild och prioriteringar som finns i kulturplanen.

Remissynpunkter på kulturplan Sörmland 2023-2026 önskas oss tillhanda senast den 14/4 2022, gärna på mail till kultur.utbildning@regionsormland.se.

Vänliga hälsningar
Nyköping d s o

Mikael Palo
Kultur- och utbildningschef

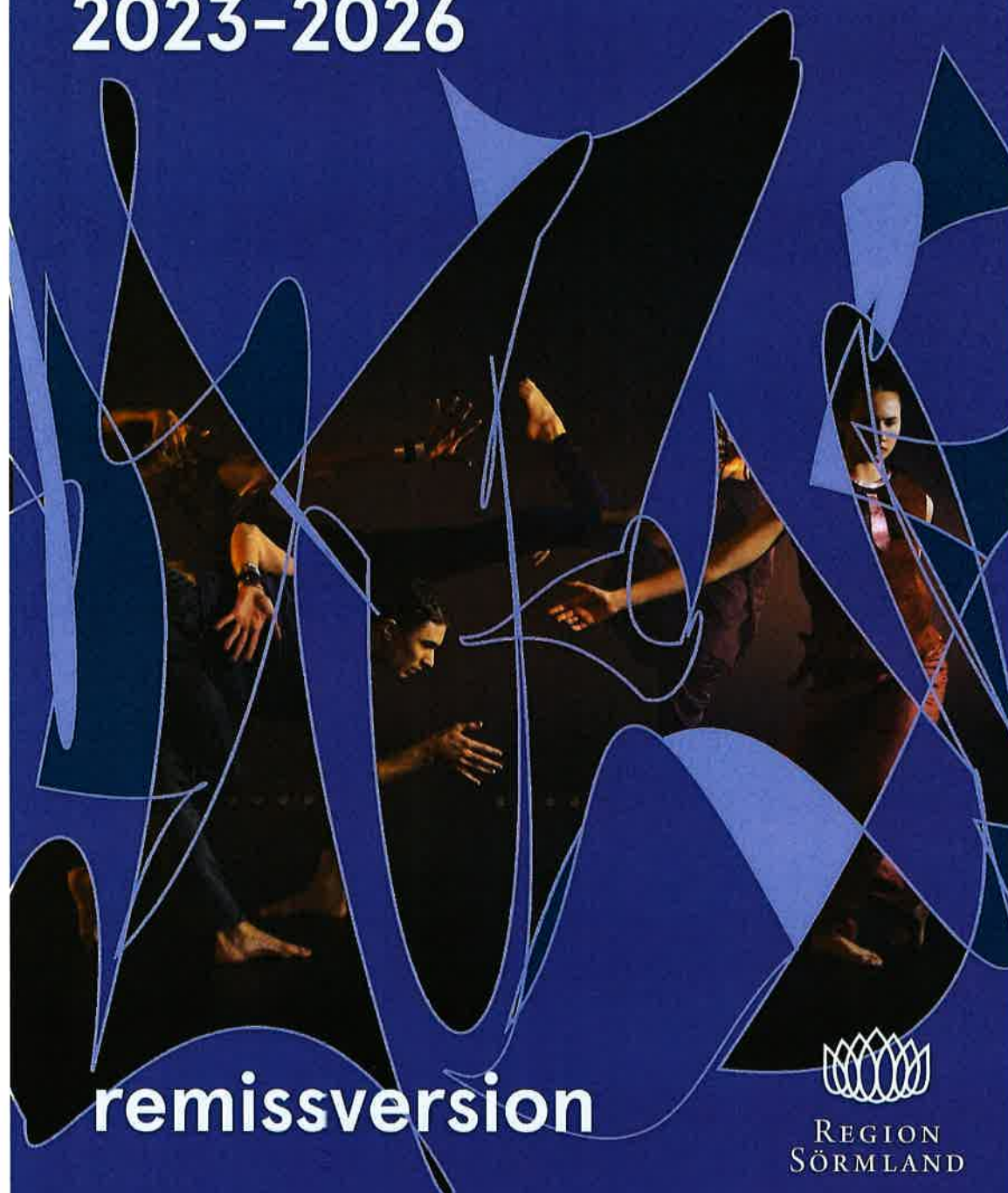
Namn:
Mikael Palo
E-post:
Mikael.palo@regionsormland.se
Fax:
0155-28 55 42

Titel:
Förvaltningschef
Besöksadress:
Tolagsgatan 8
Telefon (Växel):
0155-24 50 00

Telefon (Direkt):
0155-24 57 84
Postadress:
Box 314, 611 26 Nyköping
E-post (Landstinget):
kultur.utbildning@regionsormland.se

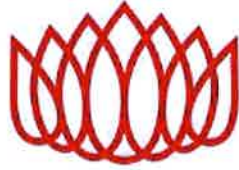
Mobil:
070-518 72 42

Kulturplan Sörmland 2023-2026

remissversion

REGION
SÖRMLAND

Kulturplan Sörmland 2023–2026

Datum: 2022-02-21

Läsanvisning

Förslaget till struktur är framtaget med utgångspunkt i att läsaren eller mottagaren är aktörer inom kultursektorn i Sörmland, likväl som Kulturrådet och statliga myndigheter.

I detta förslag tas utgångspunkter i de mål och prioriteringsgrunder som kulturplanen behöver förhålla sig till. De finns på flera nivåer och med olika inriktning och precision. Men även om kontexten är kultursamverkansmodellen och planen tar hänsyn till denna, så handlar det till slut om den kultur vi vill ha i länet, som har betydelse för och står nära konsten, människan och samhället.

Kulturplanens inriktning och upplägg är övergripande, strategiskt och relaterar till kultur- och konstpolitiska överväganden och mål. Konkretisering beskrivs i de årliga aktivitetsplanerna.

Här läggs kompletterande läsanvisningar in, byggda på upplägget i strukturen för planen, sammanhangen i planen, samt vissa begreppsförklaringar.

Innehållsförteckning

Läsanvisning	3
Innehållsförteckning	4
Förord/Inledning	6
En kultursyn - tre kulturstrategiska inriktningar	6
Kultur - konsten, människan och samhället	6
Vision, mål och ambition för kulturen i Sörmland	7
Kulturstrategiska inriktningar, vision, målbild och ambitioner	7
<i>Kulturstrategiska inriktningar för 2023 – 2026</i>	7
Konsten – kreativitet, bildning och utveckling	7
Människan – utövare och mottagare	8
Samhället – förutsättningen för skapande och delaktighet	8
Regionens vision, målbild och ambitioner	9
Förutsättningar/Kontexten för den regionala kulturverksamheten	10
Kulturpolitiska utgångspunkter	10
Kulturrådets prioriteringsgrunder	11
Regional kulturutveckling 2023–2026	12
Omvärldsanalys	12
Förutsättningar	12
Kulturens egenvärde och armlängds avstånd	12
Kultursamverkansmodellen	13
Regionens förutsättningar och möjligheter	13
Kommunernas förutsättningar och möjligheter	14
Civilsamhällets förutsättningar och möjligheter	14
Folkbildningens förutsättningar och möjligheter	15
Kulturskaparnas förutsättningar och möjligheter	15
Samverkan i Sörmland inom kultursamverkansmodellen	16
Annat samverkan i Sörmland inom kulturområdet	17
Gemensamma intresseområden 2023 – 2026	17
FN:s barnkonvention - tillämpning i regional kulturverksamhet	17
Nationella minoriteter - inriktningar för regional kulturverksamhet	18
Sörmländska kulturtillgångar – påverkan på den regionala kulturverksamheten och kulturlivet i Sörmland	18
Gränsöverskridande kultur i uttryck och form	19
Regional kulturverksamhet	20
Regionala institutioner	20
Scenkonst Sörmland	20

Sörmlands museum	21
Biblioteksutveckling Sörmland	22
Arkiv Sörmland	22
Svenskt barnbildarkiv (SBBA)	23
Prioriteringar regional kulturverksamhet	23
Professionell dans-, teater- och musikverksamhet	23
Dans	23
Teater	24
Musik	24
Filmkulturell verksamhet	25
Regional museiverksamhet inklusive kulturmiljövård	25
Särskilda prioriteringar 2023 – 2026	26
Bild och form	26
Hemslöjdsfrämjande verksamhet	27
Biblioteksutveckling	28
Litteratur	28
Läsfrämjande	29
Regional enskild arkivverksamhet	30
Arkiv Sörmland	30
Svenskt barnbildarkiv	30
Unga kulturyrtingar och genreöverskridande kulturverksamhet	31
Regional utveckling och kultur	32
Kulturplanens funktion och grund	33
Syftet med kulturplanen	33
Skapandet av kulturplanen	33
Uppföljning av kulturplanen	34
Lagar som styr kulturverksamheten	34
Bilaga 1 – Förutsättningar för kultur och kulturskapande i kommunerna 2022	35
Vingåker	36
Flen	37
Katrineholm	38
Eskilstuna	39
Strängnäs	41
Trosa	43
Gnesta	44
Oxelösund	45
Nyköping	46

Förord/Inledning

Kompletteras senare.

En kultursyn - tre kulturstrategiska inriktningar

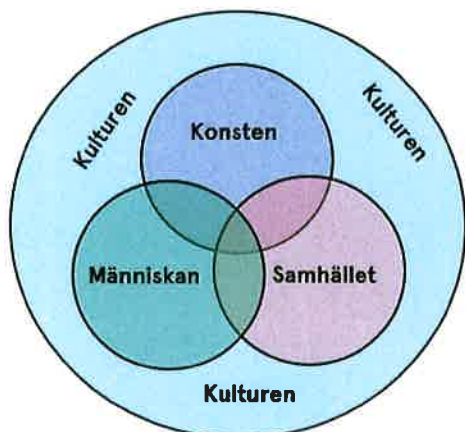
Kultur - konsten, människan och samhället

Konsten, människan och samhället är de tre grundläggande utgångspunkterna i den kultur- och konstpolitiska inriktningen för Sörmland.

Konsten är beroende av att människor skapar och upplever. Människan behöver konsten för att berika sitt liv, sina tankar och stimulera kreativitet. Människan behöver också samhället för att få förutsättningar att skapa och ta del av konst, bilda sig och förkovra sig. Samhället i sin tur behöver ge utrymme för konsten och lyfta den som värdeskapande bland annat genom att bidra till livskvalitet, bildning och upplevelser. Samhället behöver människor för utveckling, delaktighet och skapande. Samhället behöver också konsten som utmanar, uppmuntrar och ger kreativ tillfredsställelse. Kulturen, människan och samhället finns och samverkar i kontexten - kulturen. Kulturen möjliggör och ger förutsättningar för det som behövs för ett gott liv.

För att skapa en större helhetssyn och för att underlätta arbetet under den kommande planperioden så delas de underliggande strategiska områdena, som den regionala kulturverksamheten ska fokusera på, in i dessa tre kulturstrategiska inriktningar - konsten, människan och samhället.

Kulturplanens fokus är att skapa den kultur som de tre områdena kan växa, leva och utvecklas i. Detta genom att peka på skärningspunkterna, mötena och förutsättningarna dem emellan.

Konsten – kreativitet, bildning och utveckling
Människan – utövare och mottagare
Samhället – förutsättningen för skapande och delaktighet

De tre områdena hålls samman inom **Kulturen** som arena, plattform och kontext.

Dessa tre områden beskriver grunden i den kultursyn som denna kulturplan strävar efter. En där konsten, människan och samhället tillsammans är innehållet i kulturen. Där det skapade, den skapande och dess livsyta utgör kulturen. Varje målbild och prioritering behöver därför inrymmas och ha sin grund i dessa områden, och de kan då fungera som bas för val av aktiviteter och insatser. Det behövs därför en anknytning mellan kultur- och konstpolitiska beslut som tas och de tre områdena.

De tre kulturstrategiska inriktningarna – konsten, människan och samhället - knyter an till nationella och regionala mål, målbeskrivningar och kulturens förutsättningar i Sörmland, vilket är en grund för utvecklingsområdena i Sörmland.

Vision, mål och ambition för kulturen i Sörmland

Kulturstrategiska inriktningar, vision, målbild och ambitioner

Inom ramen för arbetet med kulturplanen och med kultursynen som grund, fastställs Sörmlands kulturstrategiska inriktningar, vision, målbild och ambitioner som den regionala kulturverksamheten och kulturlivet ska arbeta mot.

Kulturstrategiska inriktningar för 2023 – 2026

Konsten – kreativitet, bildning och utveckling

- Konsten är en förutsättning för den fria människan att uttrycka sig, bära och föra berättelser vidare

- Konsten uttrycker människans livsvillkor, möten och gemensamhet
- Konsten har dimensioner som innefattar lek, förverkligande och påverkan
- Konsten behöver tillit och förutsättningar från människa och samhälle
- Konsten kan bidra till likvärdighet, innovation och nyfikenhet

Det nationella kulturpolitiska målet ”Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund” visar på behovet att

- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor

Sörmlands inriktning är därför att gynna, främja och bygga grund för en konstnärlig utveckling, med både struktur och frihet, bredd och spets samt samverkan mellan länets olika aktörer, och i det har regional kulturverksamhet en uppgift.

Människan – utövare och mottagare

- Människans möjlighet att skapa, delta och ta del av kultur och konst
- Människan som skapare av förutsättningarna för konst och kultur
- Människan som inkluderande och sökande
- Människan som levande och nyfiken individ
- Människan i stad och land, i olika ålder, med olika bakgrund
- Jämlik och likvärdig kultur ekonomiskt, socialt, hållbarhetsmässigt

Det nationella kulturpolitiska målet ”Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet” visar på behovet att

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

Sörmlands inriktning är därför att söka upp, erbjuda, och möjliggöra för de människor som lever i och besöker länet, och som söker och efterfrågar konst och kultur, att vara en del av länets kulturliv i samverkan med länets olika aktörer, och i det har regional kulturverksamhet en uppgift.

Samhället – förutsättningen för skapande och delaktighet

- Samhället har ansvar för att tillhandahålla konst för alla

- Samhället har ansvar att ge förutsättningar för människan att skapa och ta del av konsten
- Samhället behöver ge utrymme och möjlighet till människan att i konst och kultur upptäcka, utforska och utveckla sig själv och sin tillvaro
- Samhället behöver ge bredd och spets i konstnärliga uttryck och former
- Samhällets olika byggstenar behöver inkludera konst och kultur, för att öka människors livskvalitet – i hälsa, bildning, och regional utveckling
- Det demokratiska politiska systemet behöver förstå och stödja konstens och kulturens roll och betydelse i samhället

Det nationella kulturpolitiska målet ”Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling” visar på behovet att

- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor

Sörmlands inriktning är därför att samhället ska bygga på bildning, kunskap och förståelse för sambandet mellan konsten, människan och tillvaron i samhället. Detta behöver vara en grund för det regionala och kommunala perspektivet för att utöka möjligheter och utbud av konst och kultur i samverkan med länets olika aktörer, och i det har regional kulturverksamhet en uppgift.

Regionens vision, målbild och ambitioner

Inom ramen för arbetet med kulturplanen fastställs Sörmlands kulturlivs vision, och den målbild och ambition den regionala kulturverksamheten och kulturlivet ska arbeta mot. Dessutom de prioriteringar som ska gälla för riktningen i arbetet, och vad som är riktlinjerna för den regionala kulturverksamheten.

Vision 2026

I Sörmland är kulturen och konsten en självklar del av alla människors liv.

Målbild

I Sörmland bidrar kultur och konst till:

- *länets utveckling samt individens bildning och livskvalitet*
- *demokratisk medvetenhet, alla människors lika värde och kritiskt tänkande*
- *att möta utmaningar genom samverkan*
- *att spegla mångfalden i människors livsvillkor*

- *delaktighet, deltagande och tillgänglighet i kulturlivet*
- *folkhälsa, attraktivitet och näring.*

Ambitioner

Utifrån de nationella och regionala kulturpolitiska målen, de kulturstrategiska inriktningarna tillsammans med Sörmlands samlade målbild, förutsättningar och utformning, ska den regionala kulturverksamheten i samverkan förhålla sig till följande ambitioner:

- *säkerställa barns och ungas delaktighet, deltagande och tillgänglighet avseende kultur och konst*
- *vara gränsöverskridande i kulturens och konstens innehåll, normer och samverkan*
- *utveckla samverkan med kommuner, regioner och internationellt*

Förutsättningar/Kontexten för den regionala kulturverksamheten

Kulturpolitiska utgångspunkter

Kulturplanen för Sörmland utgår från nationella och regionala kulturpolitiska mål. Den så kallade portalparagrafen pekar på kulturens roll, betydelse och inriktning.

”Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.”

Kulturplanen bygger också på förordningen (SFS nr 2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Där anges kultursamverkansmodellen som en förutsättning för den statliga bidragsgivningen som medfinansiering till den regionala kulturverksamheten. Förordningen säger även vilka ändamål, områden, villkor och förutsättningar som kan omfattas för statliga bidrag.

I ändamålet anges att kulturpolitiken ska:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

Perspektiv att ta in i kulturarbetet för att nå de nationella målen är:

- barns och ungas inflytande och delaktighet
- jämställdhetsperspektiv
- etnisk och kulturell mångfald
- internationell verksamhet
- tillgänglighet till kultur för personer med funktionsnedsättning

Målbilden och riktlinjerna i Sörmlands kulturplan har liknande riktning som de nationella kulturpolitiska målen. Kulturplanen visar på övergripande regionala vägval, strategiska prioriteringar och inriktningar för att nå målen. Kulturplanen kompletteras med årliga aktivitetsplaner, där kulturaktiviteter och insatser Sörmland väljer att arbeta med lyfts fram.

En grundläggande utgångspunkt är att kulturen har ett värde för demokrati, för den konstnärliga friheten i uttryck och form, möjligheten att ta del av och skapa konst och kulturupplevelser samt för människors liv och livskvalitet.

Kulturrådets prioriteringsgrunder

Kulturrådets prioriteringsgrunder arbetas med i samverkansrådet med de nationella myndigheterna och institutionerna, och beslutas i dess styrelse. Kulturrådet menar att "Prioriteringsgrunderna ska betraktas som ett stöd i arbetet med att uppnå de nationella kulturpolitiska målen,". Prioriteringsgrunderna som gäller från och med 2021 beskrivs som:

Målsättningen med Kulturrådets prioriteringar är att bidra till att regionala kulturverksamheter ökar tillgängligheten till kultur och skapar förutsättningar för ökad kvalitet och förnyelse. Till grund för de prioriteringar som görs inom verksamhetsbidraget ligger följande strategiska områden:

- *utveckla den regionala kulturella infrastrukturen, etablera och stärka samverkansformer och interregionala samarbeten*
- *ge utrymme till konst- och kulturområden med en svag regional struktur*
- *insatser som leder till att fler invånare deltar i kulturlivet*

En förutsättning för utveckling är också att de regionala kulturverksamheterna ger goda möjligheter för kulturskapare och samverkar med professionella kulturaktörer utan offentlig huvudman, så kallade "fria aktörer".

I framtagandet av de strategiska utvecklingsområdena med tillhörande insatsområden har Kulturrådets prioriteringar funnits med.

Regional kulturutveckling 2023–2026

Omvärldsanalys

För att kunna sätta de prioriteringar och de insatser som görs i ett sammanhang både lokalt, regionalt, nationellt och globalt kommer regionen att med regelbundenhet under planperioden genomföra omvärldsanalyser. Syftet är att kunna sätta in Sörmlands kulturliv, kulturutbud och kulturaktörer i en vidgad kontext. Målet är att kunna tillgodogöra såväl de regionala kulturverksamheterna som andra kulturaktörer med kunskap, perspektiv och externa influenser. Frågeställningar som kan ligga till grund för analyser kan vara vilka större flöden eller strömningar bedöms påverka kulturen mellan 2023 – 2026 i Sörmland, vilka förändringar/utvecklingsområden i samhället uppkommer, och vad händer i den konstnärliga utvecklingen runt om länet? Omvärldsanalysen behöver därför vara grundad i relevans och aktualitet, och utgå från en bred analys som filtreras ned till vad som kan bedömas påverka länets kultur.

Några områden som kan inkluderas i ett arbete med omvärldsanalys:

- Digitaliseringen → Hur ser utvecklingen ut framöver
- Kulturvanor → Målgrupps- och behovsperspektiv
- Urbanisering i länet med stad-land-perspektiv → Utbud och tillgänglighet
- Socioekonomiska förutsättningar och demografi → Vem är en del av och tar del av konst och kultur i länet

Förutsättningar

Kulturens egenvärde och armlängds avstånd

Konsten och kulturen har ett egenvärde, utifrån förmågan att skapa mening för människa och samhälle, tänja medvetandet, ge insikter och lyfta perspektiv och att vara ständigt i både historia och nutid. Det innebär att i den regionala kontexten behöver konst- och kulturpolitiska beslut och aktiviteter förhålla sig till den konstnärliga processen hos utövare, med oberoende och frihet, för att värna konst och kultur som en självständig kraft.

Detta medför att principen om armlängds avstånd ska gälla, att politiska beslut ska beröra förutsättningar för konst och kultur som exempelvis resurser, riktlinjer och övergripande mål. Innehåll, skapande och genomförande ska styras av kulturlivets aktörer. Denna

princip ska också gälla beslutsfattare på tjänstepersonsnivå, övergripande ansvariga för verkställande av politiska beslut och bidragsgivning.

Kultursamverkansmodellen

Kultursamverkansmodellen står som grundsten för statlig medfinansiering till regional kulturverksamhet. Den medför att staten beslutar om bidrag baserat på den regionala kulturplanen, medan ansvaret för fördelning av medel överförs till regionen.

Kultursamverkansmodellen innebär att regionen ska ange hur den regionala kulturverksamheten vill arbeta under planperioden i en kulturplan. Planen ska enligt förordningen innefatta verksamhet inom sju huvudområden som regionen får fördela statliga medel inom. Dessa utgör den regionala kulturverksamheten som Kulturrådet prövar statlig medfinansiering för. Områdena benämns som:

- professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
- regional museiverksamhet,
- regional biblioteksverksamhet, läs- och litteraturfrämjande verksamhet
- professionell bild- och formverksamhet,
- regional enskild arkivverksamhet,
- filmkulturell verksamhet och
- hemslöjdsfrämjande verksamhet.

Kulturplanen innehåller idag mycket mer än bara de områden som anges. Sörmlands kulturplan utgår från kulturlivet som helhet, eftersom kultursynen är en konstnärlig och kulturell helhet.

Regionens förutsättningar och möjligheter

Det regionala uppdraget inom konst och kultur hanteras politiskt av regionfullmäktiges uppdrag till nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet. Regionfullmäktige beslutar om kulturplanen och aktivitetsplaner. Nämnden sätter ramar och ger resursmässiga förutsättningar årligen genom beslutad verksamhetsplan och budget. Verksamhetsområdet Kultur & Utbildning ansvarar och svarar för tillämpningen av beslut, tar fram underlag för dessa, verkställer och genomför kulturverksamheten inom ramen för nämndens beslut och kulturplanens inriktning.

De regionala kulturverksamheterna med regionen som huvudman organiseras inom Kultur & Utbildning. Dessa är:

- Scenkonst Sörmland
- Sörmlands museum
- Biblioteksutveckling Sörmland

Utöver dessa tre regionala kulturinstitutioner är regionen huvudman för två folkhögskolor där både konst och kultur finns med som utbildningsdel och verksamhetsuttryck.

Verksamheterna tar fram egna årliga verksamhetsplaner och budget som beslutas av kultur- & utbildningschefen. Verksamheterna ska förhålla sig till uppdrag, till nationella och regionala mål, samt de behov som framkommer i dialoger med aktörer i kultursektorn. Samtliga har ett utvecklingsuppdrag att med nyfikenhet och innovation söka nya arbetssätt, möjligheter att skapa konst, samverka med olika parter och visa på konsten och kulturens betydelse i samhället och för människor. Det innebär att vara lyhörd, planera både kort- och långsiktigt, samt vara i framkant i uttryck och form.

Inom ramen för kultursamverkansmodellen finns två regionala aktörer som regionen samarbetar och samverkar med, Arkiv Sörmland och Svenskt Barnbildarkiv. Dessa har annan huvudman, och redovisas särskilt under regional kulturverksamhet.

Samverkan med kommuner och samråd med civilsamhälle och kulturskapare sker till stor del inom Samkultur Sörmlands arbete, den gemensamma samverkansstrukturen i Sörmland. Fler forum och möjliga samverkansstrukturer utforskas genom utvecklingsprojektet Sörmländska kulturtillgångar varför fler samverkansstrukturer kan tillkomma under planperioden.

Kommunernas förutsättningar och möjligheter

I kommunerna i Södermanlands län bor det sammantaget cirka 300 000 invånarna. Dessa fördelas på nio kommuner: Eskilstuna, Vingåker, Flen, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund, Trosa, Gnesta och Strängnäs. Skillnaderna mellan kommunerna är stor, med den största runt 110 000 invånare och den minsta runt 9 000 invånare.

Aktörer inom kulturlivet i Sörmland har olika förutsättningar beroende på vilken kommun de verkar inom. Detta eftersom kommunerna skiljer sig åt vad gäller bland annat befolkning, geografiskt läge, resurser samt kultur- och kommunpolitiska prioriteringar. Kulturområdet organiseras olika såväl politiskt som verksamhetsmässigt, vilket komplicerar en samsyn och en samverkan. Det finns därmed stora skillnader i kommunernas förhållningssätt i att driva kulturverksamhet, både avseende bredd i inriktningar och att genomföra utbudet. Se också bilaga 1.

Civilsamhällets förutsättningar och möjligheter

Det ideella engagemanget i länet är stort och brett, i föreningsliv och andra samverkande strukturer och nätverk. En grund för detta är de många enskilda personer och grupper som i sitt engagemang skapar ett kulturellt värde. Det finns större länsövergripande aktörer med många medlemmar och aktörer som genomför kulturverksamhet både i ett regionalt och lokalt perspektiv, men som inte primärt bärs av det offentliga eller institutionella. Det finns också små, mindre föreningar och nätverk som driver viktiga och kulturellt värdefulla verksamheter, både med lokal prägel och med ett länsövergripande intresse.

Men civilsamhället i länet består också av enskilda aktörer, och eldsjälar som brinner för olika konstformer och inriktningar, ofta nära de kreativa och kulturella näringarna. De verkar huvudsakligen lokalt med olika förutsättningar och stöd, och finns utspridda i länets kommuner. Ett mer samordnat stöd till civilsamhällets aktörer och verksamheter efterfrågas, och har identifierats i bland annat projektet Sörmländska kulturtillgångar. Utmaningen för civilsamhället är att hålla i över tid, att skapa arbetsformer och arbetssätt som bibehåller engagemang, och väcker ett intresse för fler att vara en del av civilsamhällets engagemang. En del av dessa utmaningar inryms i Sörmländska kulturtillgångars frågeställningar och möjliga utvecklingsinsatser.

Folkbildningens förutsättningar och möjligheter

Folkbildningens aktörer i Sörmland är studieförbunden och deras medlemsorganisationer, folkhögskolorna och den regionala biblioteksutvecklingen. Dessa är viktiga kulturbärande fundament som tillgängliggör och skapar förutsättningar för regionens invånare att brett utöva och delta i kulturlivet. Genom de tusentals kulturprogram, studiecirklar, kortare och längre kurser, projekt och utrustade lokaler som folkbildningens aktörer årligen förser samhället med, så skapas sammanhangen och möjligheterna att upptäcka, utveckla och bidra till individers och regionens kulturella livskraft. Folkbildningens deltagarkultur och bredden på verksamheterna är annorlunda än kulturinstitutionernas och når även invånare på landsbygden och i flera marginaliserade grupper.

För många invånare är det första mötet med drama, musik, dans, bildkonst, litteratur, poesi, hantverk och andra kulturella yttringar just genom folkbildningens verksamheter. Folkbildningen i Sörmland kan sänka trösklarna till kultur och tillgängliggör den på bred front och bidrar på så sätt till kulturell tillväxt och utveckling av kulturlivet i regionen, nu och framåt.

Många är de etablerade kulturarbetare som börjat sina banor genom folkbildningens arenor för att sedan återvända till den som lärare och handledare, och därmed säkerställer att den kulturella tillväxten och kretsloppet fortsätter.

Kulturskaparnas förutsättningar och möjligheter

Sörmland har en stor mängd professionella och aktiva kulturskapare som bor i länet och som har en arbetsmarknad både inom och utom Sörmland. Något som gynnas av att länet har en attraktivitet på bostadssidan, och möjliga kommunikationer till arbetstillfällen utanför Sörmland. Kulturskaparna finns inom alla konstformer och utövar sitt konstnärskap såväl i egen regi som på kommunalt eller regionalt uppdrag. Det finns en stor bredd i bakgrund, konstnärlig inriktning och erfarenhet bland professionella kulturskapare där också kunskap om förutsättningar, möjligheter och utvecklingsvägar skiljer sig åt.

Många kulturaktörer upplever arbetsmarknaden som splittrad avseende exempelvis utmaningar med att hitta uppdrag, samarbetspartners och scener inom länet. Detta

försvarar möjligheterna för att kunna arbeta långsiktigt och samlat. Villkoren för konstnärer som lyfts i bland annat "Konstnärernas villkor (Skr. 2020/21:109) och "Från kris till kraft" (SOU 2021:77) gäller även för kulturskapare i Sörmland och resulterar bland annat i en uttalad brist på att arbeta med utveckling och samverkan. Detta eftersom allt fokus måste vara att försörja sig vilket ofta innebär en hög administrativ börda för att ta sig genom en snårig bidrags- och stödstruktur. Möjlighet till nya kontakter, kunskap och ett utvecklat och sammanhållet stöd från regionen efterfrågas och identifieras som lösningar som skulle möjliggöra skapande och innovation. Projektet Sörmländska kulturtillgångar integrerar ovanstående i sitt arbete med att bygga upp en tydligare kulturell infrastruktur.

De professionella kulturskaparnas arbete, kompetens och erfarenhet är värdefulla för både de regionala kulturverksamheterna och för kulturlivet i stort. En mångfald i uttryck från både kulturinstitutioner och fria utövare skapar en större vitalitet och konstnärlig scen för de som tar del och är en del av kulturscenen i länet. Villkoren och förutsättningarna för kulturskapare att bo och verka i Sörmland behöver därför utvecklas och förbättras. Det är också en fråga om samverkan och samsyn mellan kommunal, regional och nationell nivå.

Att vara en attraktiv plats att utgå från skapar också förutsättningar för ett ökat engagemang i det lokala och regionala kulturlivet, inom skola, kulturskola, fria scener och andra konstnärliga uppdrag. Likaså stimulerar det till att nå nya målgrupper som kan bli nästa generation kulturskapare. Den möjligheten behöver tas omhand och ansvarar för i Sörmland.

Samverkan i Sörmland inom kultursamverkansmodellen

Den regionala gemensamma samverkans- och samrådsstrukturen, Samkultur Sörmland, är politiskt beslutad i såväl region som i kommuner. Varje kommun representeras båda politiskt och på tjänstemannanivå. I strukturen finns också en konstformsövergripande referensgrupp med företrädare från både kulturskapare och den ideella sektorn.

Frågorna som hanteras inbegriper såväl den regionala kulturverksamheten inom kultursamverkansmodellen som kulturverksamhet utanför den.

Samverkan sker periodiskt regelbundet i form av dialoger, som gemensamma insatser, i samordning kring planering och inriktningsbeslut och som en möjlig arena för inspel och synpunkter från alla parter i samverkansstrukturen.

Målet med Samkultur Sörmland är en etablerad samverkan mellan region och kommuner, kulturskapare, föreningsliv och andra aktörer. Inför planperioden kommer en uppföljning och utvärdering av strukturen att genomföras, med utgångspunkten att säkerställa en utveckling av arbetssätten så att målen med Samkultur Sörmland kan uppnås.

Utöver samverkansstrukturen har de regionala verksamheterna utbyten och dialog med andra institutioner, kommunal nivå eller med den fria kulturverksamheten. Det är en grund för förankring och delaktighet med konstnärer och aktörer.

Annat samverkansområde i Sörmland inom kulturområdet

I Sörmland bedrivs samverkan och samarbeten inom flera områden, och med olika parter. På regional nivå så finns samverkan som projekt kring kulturskolan i länet, där förutsättningar för ett samarbete mellan regionala kulturinstitutioner och länets kulturskolor prövas. Erfarenheter från detta ska tas in i tillämpningen av kulturplanen, och med målet att öka samverkan i länet med kulturskolor och deltagare.

Sedan många år har ett visst samarbete med regionala konsulenter funnits för skapande skola verksamheten i länet, vilket är ett område som fortsatt behöver vidareutvecklas framöver.

Ett av de mest framträdande samverkansområdena är också det nationella kulturpolitiska konventet Folk & Kultur, där i dagsläget främst Eskilstuna kommun och regionen delar på ett värdskap och är samverkansparter med Kulturlyftet. Konventet har betydelse för både lokal, regional och nationell kultur. Regionala kulturverksamheter ska därför finnas med i arbetet med konventet, med olika aktörer och kunna lyfta angelägna frågor och presentera intressant konst och kultur. Här ser vi ett angeläget behov av att möjliggöra ett breddat deltagande från övriga kommuner och länsgemensamma aktörer.

Sedan tidigare finns också samverkan kring nationella minoriteter och kring Kulturella och Kreativa Näringar (KKN) i länet, med både regionala parter och kommuner. Detta beskrivs ytterligare i andra avsnitt.

Gemensamma intresseområden 2023 – 2026

FN:s barnkonvention - tillämpning i regional kulturverksamhet

I länets kulturliv riktat mot barn och unga, lyfts också perspektivet FN:s konvention om barnets rättigheter fram. Barnrättsperspektivet ska vara en naturlig del i verksamhetsutformning, planering och genomförande. De regionala verksamheterna har på olika sätt arbetat med barnrätten i konsten och kulturen, alltifrån metodik och perspektiv, till utbildning och genomförande. Det arbetet ska fortsätta att utvecklas under planperioden. I riksdagens ”Strategi för att stärka barnets rättigheter” (prop.2009/10:232) sägs att den svenska barnrättspolitiken syftar till att ett barnperspektiv ska anläggas vid alla beslut och andra åtgärder som rör barn och unga direkt eller indirekt (0 – 18 år). Utvecklingspotentialen finns här, för att skapa delaktighet och deltagande.

I Kulturplan Sörmland 2023 – 2026 ska nedanstående mål särskilt beaktas och användas som utgångspunkt:

Mål 4. Inom ramen för sina uppdrag verkar Region Sörmland för att på bästa sätt säkerställa barnets hälsa, överlevnad och utveckling

Artikel 31 i konventionen om barnets rättigheter säger att alla barn har rätt till lek, vila, fritid och rekreation samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. Insatser har gjorts i flera verksamheter med barnkultur-/konstfestivaler, pedagogiska insatser och det kreativa och insamlade arbetet. Det arbetet ska fortsätta och ha barns förutsättningar att delta på likvärdiga villkor för ögonen.

Mål 6. Region Sörmland skapar förutsättningar och former för barns och ungas rätt till delaktighet och inflytande

Artikel 12 i konventionen om barnets rättigheter säger att barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som rör det. Barnets åsikt ska respekteras och tillmätas betydelse i förhållande till ålder och mognad. Artikeln ger inte barnet automatiskt rätt till självbestämmande. Verksamheter har använt barn för kunskapsinhämtning och deltagande i processer, likaså använt handledningsmaterial med inriktningen att nå delaktighet och inflytande. Här finns det en hel del att arbeta vidare med under de kommande åren.

Nationella minoriteter - inriktningar för regional kulturverksamhet

Sveriges fem erkända nationella minoriteter, sverigefinnar, romer, samer, tornedalingar och judar finns i varierande utsträckning i länet. Regionen har ett särskilt ansvar att främja möjligheten för minoriteterna att behålla och utveckla sin kultur, sitt kulturarv och sitt språk. I enlighet med gällande lagstiftning behöver därför regional kulturverksamhet arbeta med detta. I nuläget finns ett samarbetande nätverk mellan kommuner och regionen kring insatser för att främja kultur och språk. De senaste åren har särskild tyngdpunkt varit på sverigefinnar som är väl representerade i länet, samt den romska och samiska kulturen. Också arbetet med barns möjligheter att utveckla kulturell identitet och använda minoritetsspråk behöver fortsatt utvecklas och främjas. Arbetet i det samverkande nätverket behöver utvecklas, konkretiseras och utökas för att täcka samtliga minoritetskulturer i länet.

Sörmländska kulturtillgångar – påverkan på den regionala kulturverksamheten och kulturlivet i Sörmland

Sörmländska kulturtillgångar är ett treårigt utvecklingsprojekt som finansieras av Kulturrådet och Region Sörmland. Projektet startade upp i januari 2021 och avslutas i december 2023.

Projektet syftar till att skapa relevanta och hållbara stöttande strukturer för att underlätta samverkan, utveckling och kreativt skapande för kulturlivets aktörer i Sörmland. Med ett kulturområdesövergripande fokus vänder sig projektet till fyra målgrupper; fria kulturaktörer inom privat sektor, fria kulturaktörer inom idéburen sektor, offentliga kulturaktörer inom kommunal verksamhet och offentliga kulturaktörer inom regional kulturverksamhet.

Initialt gjordes behovsanalyser som resulterade i att tre behov identifierades. Dessa är behov av stöttande strukturer, behov av samverkan och behov av mötesplatser. Tillsammans med målgrupperna och utifrån de tre behoven så arbetar projektet med ett behovsdrivet förhållningssätt för att hitta långsiktigt hållbara lösningar. Detta innebär att de som berörs av en utmaning också involveras på olika sätt i processerna med att identifiera och skapa lösningarna för den samma. Kulturlivet i Sörmland involveras på så sätt i både problemformuleringar och lösningar. Allt sker enligt devisen att hållbara, funktionella lösningar bäst utvecklas tillsammans!

Det pågående arbetet i projektet kan komma att påverka infrastrukturen, kulturutbudet, förutsättningarna för samverkan samt konstnärers och kulturaktörers möjligheter att verka i länet. Under planperioden kan resultaten påverka både inriktningar och aktiviteter för den regionala kulturverksamheten samt innebära förändringar i arbetsätt och infrastruktur för alla kulturaktörer i länet.

Resultat som genereras i projektet kan komma att läggas till innan kulturplanebeslut.

Gränsöverskridande kultur i uttryck och form

Ett särskilt intresse behöver de regionala kulturverksamheterna rikta mot verksamhet som skapar inkludering, tillgänglighet och delaktighet, inom ramen för ett jämställt och jämlikt kulturutbud. Det handlar om att skapa tillgänglighet till kultur oavsett funktionsnedsättning, ålder, kön, sexualitet eller andra jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv. Regional kultur har och kommer att fortsätta arbeta med tillgänglig kultur vid utveckling av nya verksamheter, målgrupper eller lokalanvändning.

Konst och kultur innefattar också demokrati och lika värde. Kunskapsinhämtning är en grundläggande del av den demokratiska utvecklingen i samhället. Alla kulturverksamheter behöver här bidra med att företräda och arbeta för en demokratisk utveckling, vara kunskapsbärare, och i sin kulturella och konstnärliga utövning kunna både väcka frågor om samhällsutveckling och vara relevanta i sitt utbud.

Regional kulturverksamhet

Regionala institutioner

De regionala institutionerna inom kultursamverkansmodellen är

- Scenkonst Sörmland med särskilt ansvar för dans, teater, musik och filmkulturell verksamhet,
- Sörmlands museum, med särskilt ansvar för kulturhistoria, kulturmiljövård, bild och form samt hemslöjdsfrämjande verksamheter
- Biblioteksutveckling Sörmland, med särskilt ansvar för litteratur och läsfrämjande verksamhet
- Arkiv Sörmland
- Svenskt Barnbildarkiv

Dessa ansvarar för den regionala kulturverksamheten i samverkan och samarbete med andra aktörer.

Huvudman för Scenkonst Sörmland, Sörmlands museum och Biblioteksutveckling Sörmland är Region Sörmland. Huvudman för Arkiv Sörmland är en ideell förening och för Svenskt Barnbildarkiv Eskilstuna kommun. I enlighet med förordningen för kultursamverkansmodellen så omfattar dessa verksamheter de konstformer som tas upp i förordningen.

Samtliga regionala kulturverksamheter samverkar och integrerar med det pågående utvecklingsprojektet Sörmländska kulturtillgångar. Detta då projektet under planperioden förväntas medföra ett utvecklings- och förändringsarbete som kommer att påverka såväl arbetssätt som utbudet och deltagandet i nätverks och kulturella strukturer.

Scenkonst Sörmland

Scenkonst Sörmland arbetar med professionell dans-, teater- och musikverksamhet, samt den filmkulturella verksamheten. En stor del av produktionen finns idag inom Sörmlandsmodellen, den samverkansmodell med länets kommuner som erbjuder ett professionellt utbud till länets barn mellan 5 – 15 år, två gånger om året. Därutöver utvecklas kontinuerligt ett utbud för en offentlig, publik verksamhet. Grundläggande för all produktion är konstnärlig kvalitet, ett strukturerat mångfaldsperspektiv och ett utvecklingsfokus med nyfikenhet och öppenhet för arbetsformer och uttryck. Verksamheten har både en producerande och en främjande del, och riktar sig till alla åldersgrupper.

Scenkonst Sörmland vill med sin verksamhet lyfta fram ett arbetssätt och samtida scenkonst som främjar, överraskar och berör till förmån för reflektion och mänsklig

tillväxt. Arbeta med konstnärlig förnyelse inom och mellan konstarterna samt utveckla av plattformar för barns och ungas inflytande och delaktighet.

Dialog och samverkan med olika aktörer är en förutsättning för att nå ut i regionen med upplevelser och verksamhet som bidrar till ökad gemenskap och en positiv demokratisk samhällsutveckling. Kunskapsinhämtning är en självklar del i hela verksamheten och fördjupar och säkerställer olika perspektiv i utvecklingen av institutionen. Ett utvecklingsarbete som berikar publiken och verksamhetsdeltagare oavsett målgrupp.

Under planperioden lyfter och använder verksamheten en mångfald av miljöer och scener för upplevelser, reflektion och kunskapsmöten mellan och med regionens invånare. Detta för att uppnå en positiv arrangörs, publik- och deltagarutveckling.

En väl fungerande kulturell infrastruktur, ett mångsidigt och varierat kulturutbud och möjligheter för länets kulturskapare och invånare att undersöka och utveckla sin kreativitet, är en förutsättning för institutionens utveckling och tillväxt. Därför ges professionella kulturskapare med starka angelägna och formmässiga idéer utrymme att skapa i de olika konstformerna i regionala, nationella eller internationella samarbeten. Verksamheten fortsätter att utgöra en kraft för det fria kulturlivet, med syfte att skapa arbetstillfällen för professionella kulturskapare samt stärka konstformernas utveckling.

Sörmlands museum

Sörmlands museum arbetar med kulturarv, kulturmiljöer, slöjd samt bild och form.

Sedan 2018 finns museet med samlingar i en byggnad, i Nyköping, särskilt skapad för museiverksamheten med Berättande magasin i centrum. Samlingarna har en central roll då de utgör vårt kollektiva minne till vilket alla ska kunna bidra och ha fysisk och digital tillgång. Magasinen är unika då de är ordnade efter sitt sociala, ursprungliga sammanhang och befinner sig i gränslandet mellan utställning och magasin.

Verksamheten inrymmer utställningar inne, ute och på webben, pedagogiska program för skolor och allmänhet, kurser, seminarier och rådgivning liksom insamling, dokumentation och utveckling av Berättande magasin.

Kulturmiljöuppdraget har en stark förankring i Sörmland med en stor mängd kulturhistoriskt intressanta miljöer, byggnader och fornlämningar. Verksamheten utför ett stort antal antikvariska uppdrag i olika former och karaktär, liksom projekt från externa uppdragsgivare. En omfattande kurs- och programverksamhet inom byggnadsvård och hantverk med fokus på hållbar utveckling genomförs därutöver.

Skolor kan delta i pedagogiska program, beställa studielådor och äldreomsorg kan låna minnesutställningar. Utomhusutställningen Historien i Sörmland finns på ett antal ställen i länet. Fast kulturhistorisk verksamhet bedrivs bland annat på Nynäs slott, vid Malmahed i Malmköping och i Kungstornet i Nyköping.

Sörmlands museum bevakar aktuell forskning och samverkar med universitet och andra lärosäten, med öppna studierum för forskning.

Arbetet inom Bild och form samt Hemslöjdsfrämjande verksamhet är i hög grad integrerat i museiverksamheten. Inom tema mathantverk belyses samtida och historiska mattraditioner, produktion, konsumtion och dess krav och konsekvenser för människa och miljö. Museet förmedlar den kunskapen på olika sätt, bland annat i museets restaurang, med höga kvalitetsmål.

Genom museets butikskoncept där hantverkare, slöjdare, konstnärer och designers bjuds in att skapa nya produkter med inspiration från museets samlingar bidrar museet till de kreativa näringarna i länet. Museet deltar inom uppdragen regional utveckling, gestaltad livsmiljö och arbetet för ett fysiskt och socialt långsiktigt hållbart samhälle.

Biblioteksutveckling Sörmland

Biblioteksutveckling Sörmland har uppdraget att stötta och främja folkbibliotekens verksamhetsutveckling, samarbete och kvalitet, samt att i dialog med Kungliga biblioteket, kommuner och andra regioner följa upp antagna biblioteksplaner.

Det allmänna biblioteksväsendet är komplext och präglas på samma gång av samordning och differentiering. En balans som ständigt prövas är effektiviserings- och samordningsvinster i förhållande till kommunalt självstyre och möjlighet till anpassningar som gör folkbiblioteken till en integrerad del av sitt specifika lokalsamhälle.

Folkbiblioteken har potential att vara, och är redan i vissa fall, lokala noder i delvis globala strömningar som exempelvis digital delaktighet, medborgardialog och hållbar samhällsutveckling (Agenda 2030).

Biblioteket är på många sätt en spegling av samhället utanför dess dörrar. Människors förändrade beteende och förväntningar kopplat till digital transformation, demografiska förändringar på kort och lång sikt samt polariserad debatt i ett exponentiellt ökande informationsflöde tar sig på olika sätt uttryck inne i bibliotekets verksamheter. Detta innebär att en utmaning är att öka människors medie- och informationskunnighet, för att bli delaktiga i samhällets skeenden och utveckling.

I uppdraget finns också ett ansvar för läsfrämjande och litteratur. Människors möjligheter att läsa handlar om grupper och individers förmåga att ta en aktiv roll i det demokratiska samhället. Det läsfrämjande uppdraget handlar om att ta bort hinder för, och stärka förmågan till, läsning för människor i alla åldrar och med alla slags behov.

Att stärka litteraturen som konstform handlar om att främja och understödja tillblivelsen av litteratur med fokus på kvalitet och konstnärlig förnyelse, vilket innefattar hela det litterära ekosystemet.

Arkiv Sörmland

Arkiv Sörmland är en ideell förening bildad av representanter från närings- och föreningsliv, enskilda personer och länets kommuner. Arkiv Sörmland ska verka för att vårda och bevara arkiv från hela den enskilda sektorn i Södermanlands län. Detta

innefattar arkiv från bland annat föreningar, företag, stiftelser, fonder, press, gårdar, personer och släkter.

Verksamheten omfattar åtgärder för bevarande, vård och registrering av arkiv samt att skapa förvaringsmöjligheter för enskilda arkiv. Organisationen ska arbeta för att marknadsföra och lyfta fram arkivens innehåll för forskare och allmänhet, utbilda i arkivvårdsfrågor och informera om vikten av ett bevarande av enskilda arkiv då detta inte regleras i lag. Organisationen ska också verka för att inventera och dokumentera nu varande verksamheter inom sitt område.

Svenskt barnbildarkiv (SBBA)

Svenskt barnbildarkiv (SBBA) är ett forskningsfrämjande arkiv som ensamt i sitt slag aktivt samlar in, registrerar, vårdar och bevarar barns bilder för forskning och studier om barn och barns liv, utveckling och livsvillkor. SBBA verkar både i det stora genom nationella och internationella samarbeten och i det lilla med projekt riktade mot barn och unga i region Sörmland.

I arkivet finns ca 700 000 bilder från slutet av 1700-talet fram till idag, gjorda av barn upp till 20 år, i huvudsak från Sverige, men också andra delar av världen. I dessa bilder finns berättelser om barnets egen samtid, deras syn på hur saker hänger samman eller hur det borde se ut. Bilder och berättelser som utgör en viktig del av barns eget kulturarv.

I region Sörmland pågår ett riktat arbete för att fånga upp vad barn idag tycker är viktigt av det som pågår i samhället. SBBA söker aktivt upp barn i olika åldrar och med olika bakgrund för att få en så bred representation som möjligt i samlingarna och därmed säkra rikare historiska källor i framtiden.

Prioriteringar regional kulturverksamhet

Professionell dans-, teater- och musikverksamhet

Dans

Dans finns med både i skolutbud och i det offentliga publika utbudet. I skolutbudet görs val av program och form utifrån målgruppen, för att visa på olikheter och igenkänning samt relevans. Allt för att utveckla förståelsen för dansens språk och uttryck. Målet att nå ut till publik utvecklas i nya former genom möten med en dansovan publik och på oväntade scener. Det medför att dansen behöver utvecklas i en uppsökande riktning med ett dialogbaserat arbetssätt. Detta uppnås genom att skapa platsspecifika verk, söka spelplatser där valet av plats kan vara konstnärligt, samverka med nya aktörer i länet och med koreografer som antar den konstnärliga utmaningen. Med kontinuitet bygger vi relationer till vår publik.

Den främjande delen av verksamheten utgör central del för samverkan, delaktighet och inkludering samt i arbete med att nå nya målgrupper. Ett arbete som förbereds och genomförs i dialog och med kunskapsdelning med de andra konstformerna inom institutionen, en samverkan med långsiktig planering. Gästspel och samarbete med internationella och nationellt utblickar är viktiga för utvecklingen och nya upplevelser.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Utveckla arbetssätt för att nå publik via dialog och samverkan
- Nya format och spelplatser för ny publik och nya målgrupper
- Relevans för fler genom inkludering och fler identiteter på scen
- Hållbara nätverk för dansutveckling och professionellt utövande

Teater

Teaterverksamheten arbetar både med fördjupning i konstnärliga processer, och gör medvetna val för att skapa relevans för olika målgrupper. Skolutbudet finns för alla mellan 5–15 år och där har åldersanpassningen stor betydelse. I det offentliga utbudet är nyskrivna pjäser som speglar vår samtid och klassiker som ställer de eviga frågorna grunden. Genom kontinuerlig turnéverksamhet och ett val att kunna spela fler föreställningar på samma plats byggs en publik runt om i länet. I områden utanför etablerade scener utvecklas arbetet mot nya målgrupper från tillfälliga projekt, till en uppsökande form med en kontinuerlig verksamhet över längre perioder. Samarbeten i olika former med institutioner och grupper på regional, nationell och internationell nivå är kunskapsutvecklande och ger mervärde även för publiken.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Nå ut till ny publik genom medvetna angelägna val, relevanta för spelplats och målgrupp
- Skapa kontinuitet och långsiktighet genom dialog och samverkan med mottagarna utifrån fördjupade konstnärliga processer

Musik

Musikutbudet ska präglas av konstnärlig kvalitet och en mångfald av uttryck. Genom nationella och regionala nätverk sker erfarenhetsutbyte och samarbeten med målet att höja kvalitén på utbudet för målgrupperna. Den offentliga publiken nås till stor del genom samarbeten med regionens arrangörer. Det finns en bredd och flexibilitet i genrer och en verksamhet som genom dialog och samverkan anpassar konsertformat och innehåll för publiken. Verksamheten arbetar också med geografisk spridning och kontinuitet i utbud. Det beställs årligen ny musik av tonsättare och låtskrivare från olika genrer. Gästspel av regionala, nationella och internationella musiker erbjuder publiken en mångfald av uttryck. Musikresidens är därmed en viktig plattform för ett konstnärligt fördjupande arbete, men också för att skapa musik som utgår från det plats- och

relationsspecifika. Den uppsökande verksamheten kommer som inom de andra konstarterna att utvecklas för att nå ny publik.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Dialog och samverkan i fördjupade processer för nya möten med relevanta genrer för ny publik
- Utveckla den uppsökande verksamheten för nya målgrupper genom deltagande, kunskapsutveckling och dialog

Filmkulturell verksamhet

Verksamheten följer konstområdet som är i ständig utveckling avseende var och hur film upplevs och skapas. Främjandeverksamheten ger särskild uppmärksamhet åt barnfilmen som ett led i att ytterligare förstärka institutionens fokus på barn och unga. Inom stödet för filmskapande lyfts och förstärks också möjligheterna till att stödja nya berättelser för barn och unga. Deltagandet i nationella och internationella nätverk intensifieras för att ge länets invånare större möjlighet att ta del av utvecklingsarbeten och ny kunskap ur ett bredare perspektiv. De länsövergripande nätverken för filmkunnighetens utveckling i länet formaliseras för stabilitet och kunskapsdelning.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Samverkan för utveckling av filmkunnighet med stöd i nationella och internationella nätverk
- Utveckling av stabila nätverk till förmån för barnfilm som kan ses, upplevas och utvecklas
- Konstnärlig utveckling för filmskapare

Regional museiverksamhet inklusive kulturmiljövård

Den regionala museiverksamheten strävar efter att vara en mötesplats för invånare och besökare, grupper och organisationer i regionen.

Prioriteringarna under planperioden inbegriper att fler invånare än tidigare ska nås av och delta i museets verksamheter. Erbjudandet till barn och unga förstärks i hela länet såväl som i museibygnaden. Samhällets långsiktiga utmaningar kring hållbarhet är ett centralt tema i museets hela verksamhet. Ämnesval, form och innehåll ska spegla men också utmana besökarna och deltagarna till reflektion. Prioriteringen ska också prägla insamling och dokumentation till samlingarna.

Museet utvecklar löpande tillgängligheten på de fysiska och digitala platser där verksamheten finns. Digitaliseringen av samlingarna är grundläggande för en långsiktig och systematisk samlingsförvaltning. Genom att publicera öppet, med kulturhistorisk information och i hög kvalitet kan man nå, utforska och använda materialet. Digitalisering ger stora möjligheter till varierad och utvecklad förmedling av exempelvis kulturhistorisk kunskap och hantverk, tekniken möjliggör interaktion och individens ökade möjlighet till upplevelse och lärande. Digitalt material är ett nödvändigt komplement till analog verksamhet.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Erbjudna kulturupplevelser till fler invånare, i synnerhet barn och unga
- Ha hållbarhet som ledord för produktion, arbetssätt och innehåll
- Utveckla och stärka digitalt utbud och digital förmedling med interaktion inom museets olika verksamhetsområden

Bild och form

Den regionala bild- och formverksamhetens uppdrag utgår från:

- En främjandedel som bidrar till en funktionell och vital infrastruktur för bild- och formområdet
- En producerande del för utställningsarbete på museet och i samarbetsprojekt i och utanför länet
- Ett aktivt arbete med pedagogisk verksamhet inom området

Främjandedelen har i uppdrag att på olika sätt ge stöd till näring, främja yrkesverksamhet och de professionella utövarna genom att engagera dessa i projekt och genom utbildningar, nätverk, artist in residence-verksamhet med mera.

Den producerande delen har i uppdrag att bidra till utveckling av området genom utställningsproduktion och omvärldsbevakning. Arbetet bedrivs både strategiskt och operativt i samverkan med utövare i museets övriga verksamhet och i regionala och interregionala projekt.

Det finns ett behov att utveckla konstens roll och betydelse för barn och unga, i utställningar, pedagogik och skapande arbete. Sörmland är ett förhållandevis konstnärligt län där det finns en aktiv och tillgänglig landsbygd som lockar till etablering. Det finns också en relativt livaktig och varierad konstscen i regionen, stadd i utveckling. Efterfrågat är stöttande strukturer för konstnärer och formgivare, liksom ett stöd till arbete med relevant tematik och pedagogik i konsten. Design, arkitektur och hållbarhet har också fått ökad betydelse inom konstområdet.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Utveckla och erbjuda kulturupplevelser och eget skapande för fler invånare, i synnerhet barn och unga

- Inkludera relevanta samtida frågor för ett demokratiskt och hållbart samhälle i verksamheten
- Arbeta med att stärka professionella kulturskapares villkor inom området

Hemslöjdsfrämjande verksamhet

Verksamheten har som syfte att främja och stärka kunskapen inom slöjd- och hantverk samt inspirera till eget skapande utifrån kunskapsförmedling, materiellt- och immateriellt kulturarv samt näringsperspektivet. I uppdraget ligger också att koppla slöjden till angelägna frågor som Agenda 2030, integration och folkhälsa.

Det finns två inriktningar, mot textil och en med inriktning mot trä och metall. Inom museet finns även museipedagoger med speciell inriktning mot slöjd, bild och form.

Främjande av hemslöjd sker främst via kurser och workshops för allmänheten med särskilda aktiviteter för barn och unga, utställningar, fortbildning och seminarier, samt genom de regionala textil- och täljakademierna mm. Vid programverksamheten anlitas ofta yrkesverksamma slöjdare för att stärka näringen och säkra hög kvalitet.

På regional nivå sker samverkan med civilsamhället med länsövergripande verksamheter och med mindre grupper och föreningar. Dessutom sker samarbete med kommunala och regionala aktörer inom andra kulturområden samt enskilda hantverkare. På nationell och interregional nivå samverkas med Nämnden för hemslöjdsfrågor och Svenska hemslöjdsföreningarnas riksförbund, samt läns hemslöjds konsulenter i andra regioner.

Viktiga målgrupper är barn och unga, professionella samt semiprofessionella slöjdare och hantverkare, hobbyslöjdare, pedagoger samt en slöjdintresserad allmänhet. Angeläget är att nå nya målgrupper som sällan deltar i slöjd- och kulturaktiviteter.

Konsulenterna har särskilda näringspolitiska uppdrag att främja yrkesverksamhet och stödja de professionella utövarna. Det sker dels genom att engagera utövare i olika delar av museiverksamheten dels genom att bidra med utbildningar, nätverksträffar med mera.

Framtida utmaningar finns i att utveckla nätverk med länets hemslöjdsorganisationer, likaså att lyfta den mindre uppmärksammade slöjden som kulturområde trots att eget handarbete/slöjdande alltid ligger högt i kulturvaneundersökningar. Den digitala utvecklingen, hållbarhetsengagemanget och pandemin gjort att fler människor hittar till hantverk. Slöjden har blivit mer synlig både i och utanför regionen sedan museet flyttade in i nya lokaler med ändamålsenliga slöjdverkstäder. Museets verkstäder och utställningsmöjligheter är positivt för verksamheten. Det finns ett behov av att öka tillgängligheten till och användningen av dessa.

Inom hemslöjden finns en åldrande generation men återväxten är relativt god.

Konsulentverksamheten behöver därför göra sig mer synlig för dessa nya utövare.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Med analog och digital verksamhet inspirera länets invånare till hantverkande, i synnerhet barn och unga
- Lyfta slöjd och hantverk som kulturområde
- Stärka professionella kulturskapares villkor
- Ha hållbarhet som ledord för produktion, arbetssätt och innehåll.

Biblioteksutveckling

I Sörmland finns nio kommuner och lika många folkbiblioteksorganisationer som skiljer sig åt i storlek och förutsättningar. Avseende utbud och service liknar folkbiblioteken varandra, samtidigt präglas de starkt både av kommunernas egenart och enskilda biblioteksmedarbetares intressen och ambitioner. Inom länet finns en grundläggande struktur för kompetensutveckling, dialog, utbyte och i viss mån samverkan mellan folkbiblioteken. Strukturer för formell samverkan och samordning av resurser har stor utvecklingspotential. I bibliotekslagen står tydligt uttryckt att bibliotek ska finnas tillgänglig för alla. Hur det ska gå till på bästa sätt är på samma gång en fråga för varje enskilt bibliotek, som för biblioteksväsendet i stort.

En utmaning är också att lyfta, värna och vårda biblioteksuppdraget att vara tillgängligt, bidra till det demokratiska samhället till såväl kunskapsinhämtning, information som till bildning av individen.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Samverkan och samordning mellan folkbiblioteken kopplad till förändrade behov och beteenden hos biblioteksanvändarna i och med den digitala transformation som pågår
- Utveckling och innovation med användarcentrerade metoder.
- Insatser som leder till ökad likvärdighet och tillgänglighet i folkbibliotekens utbud och service

Litteratur

Konstområdet är relativt ungt, sett ur kultursamverkansmodellens perspektiv, och är därmed i en spännande utvecklingsfas i många delar av landet, så också i Sörmland. Litteraturen står å ena sidan stark med ökande försäljningssiffror och nya format så som e-ljudböcker via prenumerationstjänster. Å andra sidan är det fortsatt mycket svårt att försörja sig på smalare och konstnärligt förnyande innehåll. Många aktörer delar sin tid med annan försörjning för att kunna ägna sig åt sitt litterära skapande.

I Sörmland finns ett levande litteraturliv som består av etablerade och kanske blivande författare, estradpoeter, arrangörer av litterära arrangemang, bibliotek och förlag med

flera. Många språk, olika åldrar och genrer finns representerade. Sedan litteraturen började att undersökas och kartläggas med någon slags systematik runt 2015 har kunskapen om fältet ökat, både från regionens sida och mellan aktörerna.

Uppdraget/funktionen litteraturutvecklare är permanent sedan 1 januari 2021. Att uppfylla alla förväntningar och förhoppningar är omöjligt men att staka ut en väg och hålla sig till den utan att mista förmågan till lyhördhet och flexibilitet är sannolikt en framgångsfaktor. Fragment av strukturer för stöd och nätverkande inom fältet finns, men stabila strukturer som i hög grad står för sig själva saknas idag i Sörmland. Exempelvis erbjuder idag endast ett fåtal kulturskolor kreativt skrivande som ämne och unga med skrivande som intresse får förlita sig på sin egen förmåga att hitta utvecklingsmöjligheter, i bästa fall med stöd av en engagerad lärare. Unga skrivande uttrycker ett starkt behov av att träffa likasinnade.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Samverkan med och mellan olika aktörer inom Sörmlands litterära ekosystem
- Stabilisera och vidareutveckla strukturer för talangutveckling, främst för barn och unga, men också vuxna
- Synligheten/medvetenheten om det litterära Sörmland ska ökas genom kommunikativa insatser

Läsfrämjande

På statlig nivå finns flera satsningar och initiativ som på olika sätt kan stärka läsfrämjande verksamhet både lokalt och regionalt. Samverkan mellan intressenter från offentlig- och ideell sektor är ett uttalat krav för att kunna ta del av flera av satsningarna. I Sörmland finns etablerad och pågående samverkan mellan den regionala biblioteksverksamheten och barnhälsovården, LSS, äldreomsorg och folkbiblioteken. I kommunerna ser förutsättningarna olika ut, men någon form av samverkan kopplat till läsfrämjande finns inom samtliga kommuner. Folkbiblioteken i Sörmland har en viss samverkan sinsemellan kopplat till likvärdigt utbud av medier med fokus på tillgänglighet och digitala format.

I Sörmland är utbildningsnivån relativt sett lägre än i övriga landet, samtidigt som arbetslösheten är högre. Barnfattigdomen är förhållandevis hög och det finns flera utpekade så kallade utsatta områden. Sannolikt finns här ett samband med läsvanor och språklig förmåga. Vi vet att språkutvecklingen under de första 3 åren i ett barns liv är avgörande. Med ett utvecklat språk och goda möjligheter till läsning ökar en persons chanser till god hälsa och livskvalitet. Att alla människor ska ha tillgång till läsning i för dem tillgängliga format kan vara kostnadskrävande. Sörmland har en del landsbygd och vi ser en demografisk utveckling mot en högre andel äldre, vilket adderar långa avstånd till det fysiska biblioteket och digitalt utanförskap som potentiella hinder för läsning.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Samverkan regionalt och nationellt för ökad likvärdighet i service, utbud och tillgänglighet på lokal nivå
- Små barns språkutveckling
- Verksamhetsutveckling och innovation med användarcentrerade metoder

Regional enskild arkivverksamhet

Arkiv Sörmland

Under föregående kulturplanepå period har Arkiv Sörmland, genom interregional samverkan, arbetat systematiskt och intensivt för att få till stånd ett system för långsiktigt bevarande, ett e-arkiv. Vi har för avsikt att vidareutveckla detta till en e-arkivcentrumbildning för den enskilda sektorn. Häri kan digitalt födda och digitalt bevarade handlingar förvaras och tillgängliggöras för en bred allmänhet.

Den sörmländska modellen, där föreningars arkivhandlingar förvaras och tillgängliggörs i kommunerna, behöver uppdateras så att den anpassas till samtid och framtid. Samverkan med länets kommuner och regionarkivet ska ses över.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Interregional samverkan i avsikt att vidareutveckla e-arkiv för den regionala enskilda sektorn, en e-arkivcentrumbildning
- Digitalt bevarande
- Samverkan med länets kommuner och regionarkivet
- Tillgängliggörande av arkivhandlingar

Svenskt barnbildarkiv

Av Svenskt barnbildarkivs 700 000 bilder är 120 000 digitaliserade och sökbara i arkivets registreringssystem. För att möta det ökade intresset för samlingarna arbetar SBBA för att fler bilder görs tillgängliga och sökbara i tillförlitliga registrerings- och bevarandesystem. Det ökade intresset skapar också ett behov av en användarvänlig visningsplattform där samlingarna kan ses, var man som användare än befinner sig.

Arbetet med att knyta kontakter, bygga samarbeten och utbyten med såväl forskare och studenter nationellt och internationellt liksom lokalt, med de sörmländska kulturinstitutioner som arbetar med barns skapandeprocesser, ligger högt i SBBA:s prioriteringar. Även här aktualiseras behovet av en digital visningsplattform.

SBBA vill vidareutveckla metoder för fördjupade tematiska insamlingar och låta fler barnröster bli representerade i arkivet. I regionen är målet att SBBA skall vara synlig på alla platser och på olika sätt stärka barnbildens värde.

Särskilda prioriteringar 2023 – 2026

- Utveckla barns och ungas deltagande i arkivverksamheten
- Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan

Unga kulturyttringar och genreöverskridande kulturverksamhet

Kompletteras senare, utgångspunkten är den ungdokulturenkät som genomförts i slutet av 2021, och som analyseras i nuläget.

Regional utveckling och kultur

Att konst- och kulturpolitik inte ska styras av andra samhällsintressen som grund är uppenbart utifrån dess egenvärde. Men i den regionala kultursynen, de kulturstrategiska utgångspunkterna pekas på att konst och kultur har stor betydelse också inom alla samhällsområden. Kultur skapar bland mycket annat värde för människors hälsa och livskvalitet, bidrar till upplevelser och intryck i besöksnäring, rör sig i gränsområdet mellan konst och näring bland kreativa och kulturella näringar (KKN), är en arena för integration och social hållbarhet, bidrar till kompetens och bildning, har stor påverkan på boendemiljö och platsens attraktivitet, liksom för boende och arbetsmarknad. Konst och kultur är med sitt egenvärde av betydelse för regional utveckling och samhällsbyggandet. En kulturdriven samhällsutveckling, i stad och land, kan skapa andra förutsättningar och möjligheter för attraktivitet, meningsfullhet, boende och tillgänglighet till samhällsfunktioner.

Även folkbildningen i Sörmland är av stor betydelse för den regionala utvecklingen. Inte bara som en bildnings- och utbildningsinstans, utan också som kulturbärare och förmedlare. Konst och kultur är en stor del av folkbildningens verksamhet, når många och bidrar därmed till både kompetensförsörjning och ett aktivt kulturliv, både som deltagare och att ta del av. En välutvecklad folkbildning möjliggör också en ökad attraktivitet för individen, genom ett brett och aktivt engagemang i aktiviteter och upplevelser. Inte minst när det gäller att arbeta med estetiska kurser, förberedande för konst och kulturutbildningar, eller att skapa kulturentreprenörskap.

I Sörmland togs ett politiskt beslut i den regionala utvecklingsnämnden och i nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet, om ett uppdrag till respektive verksamhetsområden att samverka och samarbeta med varandra kring och i områden där ett gränssnitt i respektive uppdrag finns. För den kommande planperioden kommer särskilt fokus därför att ligga på att utveckla gemensamt arbete kring KKN, inom besöksnäring, bildning, utbildning samt samhällsplanering.

Detta avsnitt kommer att kompletteras med tydligare beskrivningar.

Kulturplanens funktion och grund

Syftet med kulturplanen

Kulturplanen är både ett program och ett styrdokument för den regionala kulturverksamheten, konst- och kulturpolitiskt. Det skrivs i enlighet med förordningen om kultursamverkan till vissa delar, samtidigt som den pekar på helheten i länets kulturliv. Här identifieras också de olika aktörerna, samverkansparter och former, samt ambitionen att svara på varför – vad – hur vi arbetar med kulturen i Sörmland.

Kulturplanen skrivs med både staten, kommunerna, fri konst, politiker, aktörer och föreningar som målgrupp. Den lagreglerade delen skrivs för att få medfinansiering till att utveckla och skapa kultur i länet, men annat beskriver kulturella relationer som är grundstenar i ett aktivt, engagerat kulturliv. Planen har också syftet att tydliggöra den grundläggande synen på konst – och kulturpolitik, och de val den regionala kulturverksamheten ska utgå från i planering och genomförande av aktiviteter. Planen har inte ambitionen att ha en hög konkretisering, utan ha prioritet på kultursyn, strategiska inriktningar och prioriteringar. Den årliga aktivitetsplanen som är kopplad till kulturplanen tar upp insatser och prioriterat utövande - ”huret”- i verksamheterna, som också är en grund för den årliga statliga medfinansieringen.

Skapandet av kulturplanen

Utmaningen med en ny kulturplan är att lära av tidigare erfarenheter, och samtidigt se nya perspektiv och möjligheter. Att se vilka frågor som är mest relevanta för framtiden, att se vilka förbättringar och utvecklingsområden som finns. Inför arbetet så identifierades behovet av att bättre balansera kultur- och konstpolitik och att få en beskrivning på vilken kultursyn regionen ville stå för, som skulle innefatta både konst-och kulturpolitiken.

Att ta fram en ny kulturplan är ett omfattande arbete som innebär att många behöver involveras, många ska och behöver lämna synpunkter och förslag, och många olika nivåer av aktörer förutsätts delta. För denna kulturplanepreiod är ambitionen att kulturplanen ska vara mer strategisk inriktad, ha mer av vägval och inriktningar än specifika aktiviteter, och spegla länets vision för dess kulturliv. Hänsyn behöver ändå tas till nationella kulturpolitiska mål och prioriteringar, liksom till regionala och kommunala. Därtill finns viljan att utveckla samverkan och former, att stärka länet som kulturplats och som kulturarena.

Inledningsvis arbetades ett ramverk fram, vilka delar en kulturplan skulle ta upp. En mycket grundläggande tanke var vilken kultursyn den regionala kulturen skulle bygga på. I Samkultur arbetades sedan vision, målbild, ambition och grunderna för de strategiska utvecklingsområdena fram, och som också blev en del av underlaget för samverkansdialogerna. Med kommunerna togs en arbetsprocess fram för dialogmöten,

där kommunerna hade ansvaret för att forma mötesformen, delar av innehållet och hur inbjudan till deltagande utformades. Regionen tog in en fristående processledare för att leda dialogmöten med och i kommunerna, och tog in ett kunskapshöjande inslag genom en föreläsning kring kulturpolitik, dess utformning och grunden för kultursamverkansmodellen. Det medförde att varje dialogmöte i kommunerna blev olika i format och innehåll, liksom att några möten genomfördes med politik och tjänstepersoner, andra med inbjudna företrädare för kulturskapare och civilsamhälle. Sammantaget har hela processen blivit underlag för en kulturplan, med samverkan som ledord, behovsorientering som grund, en tillit till konsten som kulturell trygghet, och en kultursyn som kan bidra till svaret på frågan - varför kultur?

Uppföljning av kulturplanen

Kulturplanen är ett styr- och planeringsdokument, beslutat i regionfullmäktige vart fjärde år. Kulturplanen följs varje år av en aktivitetsplan, som anger vad och hur den regionala verksamheten fokuserar på aktuellt år. Den planen följs årligen upp i den ansvariga nämnden, liksom på nationell nivå. Därutöver planeras för en uppföljning i samverkansorganet Samkultur Sörmland. Regionen rapporterar varje år in i Kulturdatabasen, det nationellt gemensamma systemet för kultursamverkansmodellen, den regionala verksamheten, i huvudsak i siffror. Uppgifter i den tas om hand och följs upp av nationella myndigheter, men också i regionen och i Samkultur Sörmland.

- Inför och under planperioden ska därför en struktur för uppföljning av kulturplanen och dess årliga aktivitetsplan arbetas fram, som möjliggör för berörda intressenter att ta del av utvecklingen

Lagar som styr kulturverksamheten

Förteckningen över lagar bör innehålla två meningar per lag som beskriver lagen inriktning och varför den är viktig för kulturen i Sörmland.

En beskrivning av barnkonventionen, bibliotekslagen, museilagen samt lagen om nationella minoriteter, m fl - dess innehåll och syften.

Kompletteras senare.

Bilaga 1 – Förutsättningar för kultur och kulturskapande i kommunerna 2022

– ett urval framtaget med kommunerna

Underlaget i följande bilaga togs fram tillsammans med kommunerna under hösten 2021. Texterna är kommunernas egna ord om sina kommuner. Samtliga delar beskriver kommunernas förutsättningar för kultur och kulturskapande. I många fall är informationen ett urval, för fullständiga uppgifter vänligen kontakta respektive kommun.

Vingåker

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen.

OBS! Max 200 ord.

Invånare (2020)	9 144
Styrning	Kultur och fritidsnämnd
Kommunens egna kulturprogram	Löpande program såväl som vid enskilda tillfällen. Sker inom egen budget (barn och unga). Kompletteras av biljettintäkter.
Kontanta kulturbidrag	Föreningsbidrag, Bidrag till studieförbunden, Arrangemangsbidrag.
Kommunala bidrag i annat än pengar	Hyressubvention, mobil scen för uthyrning.
Särskilt stöd till unga	Ungdomsstipendier
Kulturskola	Kulturskola med kurser i bild, dans, drama, musik, film, kör och dirigering.
Estetiskt gymnasium	Nej
Bibliotek	Huvudbibliotek i Vingåker. Filial i Högsjö.
Platser för kultur i kommunal regi	Slottskolans aula samt Musiksalongen på Säfstaholms slott, Åbrogården spegelsal, fritidsgården.
Utställningslokaler i kommunal regi	Säfstaholms slott. Urval görs av kultursamordnaren och Konstföreningarna som bokar kommunens lokaler.
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	Mångfaldsfestival
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	-
Nationella minoriteter	Särskilda satsningar via folkhälsostrateg.
Arkiv	Kommunarkiv. Hembygdsföreningens arkiv.
Platser för kultur - ej i kommunal regi	Folkets park, Folket hus i Högsjö
Biograf	Ja
Utställningslokaler – ej kommunal regi	Konditori Sultans galleri
Musikstudios	-
Replokaler musik/dans/teater eller liknande	Säfstaholms slott, Slottsskolans aula, Åbrogården spegelsal
Bygdegårdar	Folkets hus i Högsjö, bastuhuset i Läppe, hembygdsgård och skolans lokaler i Österåker, bygdegård i Marmorby, bygdegård i Baggetorp
Kulturarv	Baggetorps bygdegård, Marmorbyns bygdegård, Marmormuseet, Hembygdsmuseum, Lindberga Nostalgimuseum
Kulturföreningar	Sex bidragsberättigade kulturföreningar (2020).
Aktiva studieförbund	ABF, Studieförbundet Bilda, Studieförbundet, NBV, Ibn Rushd, Studieförbundet Vuxenskolan
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	Konstnärskollektivet SOS- Söder om Sjön, Samverkarna
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	Widén-Strand o Poppe
Utbildningar inom kultur	-

Flen

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen.

OBS! Max 200 ord.

Invånare (2020)	16 431
Styrning	Barn-, utbildnings- och kulturnämnd
Kommunens egna kulturprogram	Löpande såväl som vid enskilda tillfällen. Skер inom egen budget.
Kontanta kulturbidrag	Evenemangsbidrag för föreningsevent, Allmänt föreningsstöd.
Kommunala bidrag i annat än pengar	Utlåning av utrustning/teknik, hyressubvention
Särskilt stöd till unga	Bidraget Pengar i Påse. Coachning är en del av stödet.
Kulturskola	Avgiftsfri kulturskola
Estetiskt gymnasium	Nej
Bibliotek	Huvudbibliotek i Flen. Filialer i Hälleforsnäs, Bettna och Malmköping.
Platser för kultur i kommunal regi	-
Utställningslokaler i kommunal regi	Konstgalleri på Bruket-området i Hälleforsnäs för professionell konst. Gallerirum på Flens bibliotek för intresserade, privatpersoner och föreningar.
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	En återkommande kultur- och litteraturfestival på hösten, Midsommarfirande, Nyårsevent.
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	Kultur arbetar tillsammans med Näringsliv och turism med KKN. Flertal satsningar har gjorts.
Nationella minoriteter	-
Arkiv	Kommunarkiv.
Platser för kultur - ej i kommunal regi	Virrestad gård och Teater Klämman, Mellösaverken, Idéfarmen, Orrestad gård, Lida gård, Tealokalen, Diverse folkets hus, hembygdegårdar, slott och caféer.
Biograf	Ja
Utställningslokaler – ej kommunal regi	-
Musikstudios	Fritidsgårdarna och studieförbundet
Replokaler musik/dans/teater eller liknande	Kulturskolan har lokaler och tillgång till skolans aula och scen.
Bygdegårdar	Dunkers församlingshem, Lindersborgs bygdegårdsförening, Skebokvarn, Vadsbo-Blacksta föreningsgård
Kulturarv	Det finns många museer i privat regi. Bland annat Malmahed museum och Gjuterimuseet i Hälleforsnäs.
Kulturföreningar	Tolv bidragsberättigade kulturföreningar (2021).
Aktiva studieförbund	ABF, Studieförbundet Vuxenskolan, Studieförbundet är de tongivande men fler får stöd.
Sammanslutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	Mellösaverken. Idéfarmen.
Sammanslutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	Teater Klämman, Sigridslund.
Utbildningar inom kultur	-

Katrineholm

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen.

OBS! Max 200 ord.

Invånare (2020)	37 765
Styrning	Kulturnämnd
Kommunens egna kulturprogram	Löpande såväl som vid enskilda tillfällen. Fokus barn och unga. Sker inom egen budget.
Kontanta kulturbidrag	Grundbidrag, Projektbidrag, Arrangemangsgaranti, Särskilt kulturstöd, Stöd till studieförbunden
Kommunala bidrag i annat än pengar	Utlåning av utrustning/teknik, hyressubvention
Särskilt stöd till unga	Bidraget Snabba stålar, Märta Bergqvist kulturstipendium för unga kulturutövare, Coachning i arrangemang.
Kulturskola	Kulturskola med kurser i musik, musikal, dans, bild och form, teater, kreativt skrivande. Ca 730 elever. Avgift 300 eller 600 kr/termin.
Estetiskt gymnasium	Nej
Bibliotek	Huvudbibliotek med MerÖppet i Katrineholm. Tre filialer, 16 grundskolebibliotek och 2 gymnasiebibliotek.
Platser för kultur i kommunal regi	Kulturhuset Ängeln- Hörsal för föreläsningar, mötesrum för föreningar, Ungkulturhus Perrongen/ fritidsgård - Musikscen och musikstudio, Turbinen (black box), Tallåsaulan – konsertlokal, Dufveholm gymnasiums aula - konsert eller föreläsning, Dufveholmshallen – storföreställningar, Utomhusscenen i Stadsparken.
Utställningslokaler i kommunal regi	Konsthall i Kulturhuset Ängeln. Urval görs av konstenhetens personal.
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	Kulturnatt, Barnkulturdag, Katrineholmsveckan, Litterär afton, Kulturskolans storföreställning
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	Näringslivskontoret ansvarar för frågan.
Nationella minoriteter	Särskilda satsningar görs.
Arkiv	Digitala arkivet "Sydarkivera". Kommunarkiv.
Platser för kultur - ej i kommunal regi	DuD - danssalar och blackbox för teater, Musikens hus – konsertlokal, Gamla folkets hus/Safiren - Teater- och musikföreställningar, föreläsningar, Utomhusscener vid Djulö herrgård, Kyrkor
Biograf	Ja
Utställningslokaler – ej kommunal regi	Konstmagasinet - galleri KiKK, Galleri 12, Konstgalleri på ETC Solpark
Musikstudios	Ungkulturhuset Perrongen och Sensus
Replokaler musik/dans/teater eller liknande	DuD – lokaler för dans och teater, Sensus – replokaler.
Bygdegårdar	Lerbo bygdegård, Granheds bygdegård, Björkviks bygdegård, Norrotens bygdegård.
Kulturarv	Fogelstad, Stora Djulö, Julita gård, Eriksbergs slott
Kulturföreningar	42 bidragsberättigade kulturföreningar.
Aktiva studieförbund	ABF, BILDA, Studieförbundet vuxenskolan, Studieförbundet, Sensus
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	ETC Solpark och Konstfrämjandet Kraft, Galleri 12.
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	Insamlingsstiftelsen Fogelstad, Nordiska museets verksamhet i Julita.
Utbildningar inom kultur	Åsa folkhögskola – dans. Huvudman Region Sörmland.

Eskilstuna

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen.

OBS! Max 200 ord

Invånare (2020)	106 975
Styrning	Kultur och fritidsnämnd samt Torshälla stadsnämnd
Kommunens egna kulturprogram	Löpande såväl som vid enskilda tillfällen. Särskilda satsningar riktade till barn och unga, nationella minoriteter, landsbygd och prioriterade stadsdelar. Sker inom egen budget.
Kontanta kulturbidrag	Kulturstipendier/arbetsstipendier för professionella kulturskapare, Projektbidrag för fria kulturutövare, Arrangemangsbidrag för finsk kultur, Arrangemangsbidrag för publik verksamhet för stödberättigade ideella föreningar, Bidrag för särskild samhällsnytta, Stimulansbidrag för idrott och kultur, Utbildningsbidrag för ledare och personer med förtroendeuppdrag, Bidrag till studieförbund, Arrangemangsbidrag för arrangemang i Torshälla, STIGA Sports Arenas evenemangsfond samt kommunföretagens evenemangsfond.
Kommunala bidrag i annat än pengar	Hyressubventioner, scenvagn för uthyrning, kostnadsfri scen, samverkansöverenskommelser och sponsring.
Särskilt stöd till unga	Bidraget Ung pott. Utbildningsprogrammet Unga kulturarrangörer i samarbete mellan kommunen och föreningen Royal.
Kulturskola	Kulturskola med kurser i instrument, sång och kör, låtskrivari och musikproduktion, dans, film och animation, teater, järnsmede, musikal, bild och form, skrivande, keramik. 1267 platser. Terminsavgift 550 kr/termin. Finns också öppen kulturskola och El Sistema.
Estetiskt gymnasium	Ja
Bibliotek	I Eskilstuna och Torshälla finns det sex bibliotek och en biblioteks buss. Svenska Deckarbiblioteket.
Platser för kultur i kommunal regi	Lokomotivet, Teatern - Stora scen, Teatern - Lilla scen, Contrast, Konserthallen, Kulturskolan Gamla teatern, Rademacher-scenen, Holmberget (utomhus), Scen på Fristadstorget (utomhus), Scen på Östra torget i Torshälla (utomhus), Stiga Arena, Balsta musikslott (ateljéer och replokaler), Musikproduktionsrum och danssalar i de 13 mötesplatserna.
Utställningslokaler i kommunal regi	Eskilstuna Konstmuseum, Ebelingmuseet i Torshälla, Skulpturparken Holmberget. Utbudet kureras av Konstmuseets anställda
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	Torshälla kulturfestival, Kulturfest Kulturnatten, Branschfest med prisutdelning av musikpris och stipendier, Folk och kultur samt programläggning vid speciella dagar/veckor så som Spring Pride, kvinnodagen, påsk, halloween, jul, förskoledagen, nationaldagen, etc.
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	Arbetar med frågan via destination Eskilstuna. Flertal satsningar har gjorts.
Nationella minoriteter	Särskilda satsningar görs. Kommunen är finskt förvaltningsområde.
Arkiv	Eskilstuna stadsarkiv, det nationella minoritetsarkivet Sverigefinländarnas arkiv, Eskilskällan, Svenskt barnbildaarkiv och Stadsmuseets samlingar och arkiv
Platser för kultur - ej i kommunal regi	Urval av spelplatser/scener utanför kommunal regi: Biograf Royal, Biografbaren, Café Norr, Scenkonst Sörmland - lilla och stora blackboxen, Beckalin - Gamla stan, Saga Salongen Torshälla, Haneberg i Näshulta, Parken Zoo, Vilsta Sportcafé, Marys café, Bergströmska gården, Gamla Tryckeriet, Hembygds museet i Barva, Munktellmuseet, Linbanemuseet i Malmberga, Folkets hus Royal, ABF-huset Visheten.
Biograf	Ja
Utställningslokaler – ej kommunal regi	Eskilstuna konstförening, Konstfrämjandet Sörmland, Galleri Källaren, Form & Färg verkstaden, Galleri Lindell, Galleri Gamla stan, Galleri Borgenhag Holmqvist, Wäsby galleri, Mälarsjukhusets konstgalleri, Galleri Bogården, Galleri Konst-igt, Galleri Talltorp, Konstfrämjandet, Ateljé Fleece, Keramikstudion, Torshälla konstförening

Musikstudios	Det finns studios i vissa fritidsgårdar/mötesplatser samt i Balsta musikslott. Finns även några privata musikstudios som drivs av företag.
Replokaler musik/dans/teater eller liknande	Det finns många replokaler i Balsta musikslott som kan bokas via studieförbunden Folkuniversitetet, Sensus och Studieförbundet. Danssalar, musikrum för produktion och repetition finns via kommunens mötesplatser och fritidsgårdar. Kulturskolan, studieförbunden samt tex Dansakademien i ABF:s regi har även tillgång till salar.
Bygdegårdar	Barva Bygdegård/Barvagården, Jädersgården, Vilans Bygdegård, Västermo Bygdegård.
Kulturarv	Stadsmuseet - Lagersbers säteri, Ångbåten Gerda, Rademachersmedjorna och Sörmlandsgården. Bergströmska gården, Gamla Tryckeriet, Hembygdsmuseet i Barva, Munktellmuseet, Linbanemuseet i Malmberga, Sigurdristningen, Gravfälten i Tumbo, Runstenarna vid Balsta, Lövhultastenen, Stora Tidö-Stenen, Eskilstunkistan, Fornborgen Ogaklev, Öja-Västermo Hembygdsförening, Näshulta Hembygdsförening, Husby-Rekarne Hembygdsförening, Hembygdsföreningen Kjula-Jäder, Gillberga-Lista Hembygdsförening, Årla Stenkvista Hembygdsförening, Barva Hembygdsförening, Sällskapet S:t Eskil, Hällbybrunn Hembygdsförening, S:t Olofs Gille, Torshälla hembygdsförening.
Kulturföreningar	78 bidragsberättigade kulturföreningar (2019).
Aktiva studieförbund	Studieförbundet Vuxenskolan, Sensus, Folkuniversitetet, Studieförbundet, ABF, Bilda, Ibn Rushd, NBV, Kulturens och Medborgarskolan.
Sammanslutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	Konstfrämjandet, Konstrundan i Torshälla, Konstens vecka, Eskilstuna, Färg & Formverkstaden (förening)
Sammanslutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	Främst föreningar som exempelvis Eskilstuna Riksteaterförening, Scenknuten, Moderna Operan, Teater Crum, barnteaterföreningen Loppa, mm men även företag så som EskilstunaRevyn och fria aktörer som Mer Dans åt Folket.
Utbildningar inom kultur	Eskilstuna folkhögskola med Region Sörmland som huvudman. Let's move, Dansakademien.

Strängnäs

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen.

OBS! Max 200 ord.

Invånare (2020)	37 290
Styrning	Kulturnämnd
Kommunens egna kulturprogram	Insatser vid enskilda tillfällen. Barn och unga är prioriterad målgrupp. Sker inom egen budget.
Kontanta kulturbidrag	Bygdegårdsbidrag, Medlemsbidrag och anläggningsbidrag, Arrangemangsbidrag, Bidrag till studieförbund, Mötesplatsbidrag.
Kommunala bidrag i annat än pengar	Samarrangemang, hyressubventioner
Särskilt stöd till unga	Bidraget Snabba pengar för unga arrangörer. Dessutom hjälp med lokal, teknik och viss marknadsföring.
Kulturskola	Kulturskola med kurser inom musik, bild, keramik, film och animation, dans, drama/teater, nycirkus. Terminsavgift 700 kr/termin.
Estetiskt gymnasium	Nej
Bibliotek	Ett huvudbibliotek och tre kommundelsbibliotek.
Platser för kultur i kommunal regi	Thomas Arena Teater, Tithålstéater, Paulinska Salen, Ugglans Park Scen, Multeum scenrum, Mötesplats Åker, Mötesplats Mariefred, Mötesplats Stallarholmen, Strängnäs väderkvarn och Grassagården.
Utställningslokaler i kommunal regi	Utställningshall, kurerad av kulturproducent. Gallerigång, kurerad av kulturproducent men med lägre krav.
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	Kulturdagen, Nationaldag.
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	Diskussioner förs mellan kulturkontor och näringslivsavdelningen.
Nationella minoriteter	Samarrangemang kring nationaldagar.
Arkiv	Kommunarkiv i kommunhuset.
Platser för kultur - ej i kommunal regi	Strängnäs Domkyrka, Engelska parken, Konstfabriken, Kafé Klaver, Drömfabriken.
Biograf	Ja
Utställningslokaler – ej kommunal regi	POM galleri, Konstfabriken, Ateljé Gulan, Gula rosornas galleri, Ramboden.
Musikstudios	Fritidsgården och studieförbundet
Replikaler musik/dans/teater eller liknande	Studieförbundet
Bygdegårdar	Sex föreningar får i nuläget bygdegårdsbidrag.
Kulturarv	Åkers hembygdsmuseum, Gripsholms slott, Mälsäkers slott, Strängnäs Domkyrka, Domkyrkbiblioteket, Roggebiblioteket, Strängnäs väderkvarn, Grassagården, Östra Sörmlands museijärnväg, Åsa gravfält, Callanderska gården, Kalkbro, Vårfruberga klosterruin.
Kulturföreningar	49 bidragsberättigade kulturföreningar (2020).
Aktiva studieförbund	ABF, Studieförbundet, Bilda, Vuxenskolan, Medborgarskolan och Sensus.
Sammanslutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	Konstfabriken Sammanslutning av konstnärer, SKAK Strängnäs konstnärssakademi (även detta förening).
Sammanslutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	-
Utbildningar inom kultur	-

Trosa

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen.

OBS! Max 200 ord.

Invånare (2020)	14 309
Styrning	Kultur- och fritidsnämnd
Kommunens egna kulturprogram	Löpande såväl som vid enskilda tillfällen. Enheter inom äldreomsorg, skola mm arrangerar egna kulturprogram. Sker inom egen budget.
Kontanta kulturbidrag	Verksamhetsbidrag Kultur, Driftbidrag Kultur, Arrangemangsbidrag, Stöd för utvecklingsprojekt.
Kommunala bidrag i annat än pengar	Hyressubvention, överenskommelser
Särskilt stöd till unga	-
Kulturskola	Kulturskola med kurser i musik, film, dans, bild, teater. Terminsavgift 550 kr/termin, 3 – 400 platser.
Estetiskt gymnasium	Nej
Bibliotek	Två bibliotek med Meröppet, ett i Trosa och ett i Vagnhärad
Platser för kultur i kommunal regi	Tomtaklinskolans aula och Skärborgarnas hus har mindre scener inomhus.
Utställningslokaler i kommunal regi	Biblioteken, Skärborgarnas hus, Trosa kvarn har använts som utställningslokaler.
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	Kulturskolan arrangerar årligen Kulturskolefestival. Fritidsgårdarna arrangerar årligen Festival 156
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	Ansvar delas mellan Näringslivsenheten och Kultur & förening.
Nationella minoriteter	Särskilda satsningar görs. Kommunen är finskt förvaltningsområde.
Arkiv	Kommunarkiv och lokala hembygdsarkiv i de tre hembygdsföreningarnas regi.
Platser för kultur - ej i kommunal regi	Tureholms slottsteater.
Biograf	Ja
Utställningslokaler – ej kommunal regi	Ett flertal privata mindre gallerier finns i kommunen.
Musikstudios	-
Replokaler musik/dans/teater eller liknande	Mindre anläggningar finns i fritidsgården.
Bygdegårdar	Garvaregården, Trostorp och Folkvik. På samtliga hembygdsgrårdar arrangeras kulturaktiviteter året om, t.ex. sommartheater, allsångskvällar, m.m.
Kulturarv	På Garvaregården och Trostorp finns hembygdsmuseum. Vagnhäradshembygdsförening ansvarar även för uthyrning och visning av Kungliga väntsalen i Vagnhäradshus.
Kulturföreningar	16 bidragsberättigade kulturföreningar (2020).
Aktiva studieförbund	ABF, Bilda, Studieförbundet, Sensus, Studieförbundet Vuxenskolan
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	-
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	-
Utbildningar inom kultur	-

Gnesta

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen. OBS! Max 200 ord.

Invånare (2020)	11 421
Styrning	Kommunstyrelse. Ärenden behandlas i kultur- och fritidsutskottet.
Kommunens egna kulturprogram	Insatser vid enskilda tillfällen och arrangemang i samverkan med Scenkonst Sörmland. Sker inom egen budget.
Kontanta kulturbidrag	Kulturarrangemang, Samarbetsavtal, Drift föreningsbyggnader, Bidrag studieförbund, Kalaset, Konstrundan, Inköp av konst.
Kommunala bidrag i annat än pengar	Hyressubvention, utlåning av utrustning
Särskilt stöd till unga	Bidraget Ung kultur
Kulturskola	Kulturskola med kurser inom dans, drama/teater, musik och musikal. Terminsavgift 700 kr/termin. Finns öppen kulturskola som är avgiftsfri.
Estetiskt gymnasium	Nej
Bibliotek	Huvudbibliotek i centrala Gnesta. Filial i Stjärnhov.
Platser för kultur i kommunal regi	Elektron, utomhusscenen på ett litet torg utanför biblioteket.
Utställningslokaler i kommunal regi	Vi har ingen utställningslokal i kommunal regi. Det går att ställa ut konst i mindre format på biblioteket.
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	Kalaset för alla barn, Kulturskolans dag och Nationaldagen.
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	-
Nationella minoriteter	-
Arkiv	Kommunarkiv
Platser för kultur - ej i kommunal regi	Fyra hembygdegårdar, en förenings- och restauranglokal, en större scen/kulturarena som bokar artister och evenemang och en föreningslokal som ägs av ett byalag.
Biograf	Ja
Utställningslokaler – ej kommunal regi	Två större gallerier som ägs av privatpersoner, Lagår'n i Ullsta och en Tiondelada och en konsthall som ägs av en stiftelse.
Musikstudios	En privat musikstudio som är bokningsbar för professionell inspelning.
Replokaler musik/dans/teater eller liknande	Privata
Bygdegårdar	Två aktiva bygdegårdsföreningar med lokaler som går att boka.
Kulturarv	Södertuna Slott, Elghammar, Eriksgatan, Gnestas gamla vattentorn, Gnestahöjden, Skottvångs Grufva, Gnesta-Kalle, Gruvmuseum och Åkers bergslag.
Kulturföreningar	26 bidragsberättigade kulturföreningar (2020).
Aktiva studieförbund	Studieförbundet, Studieförbundet Vuxenskolan, ABF, Kulturens och Ibn Rushd.
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	Gnesta konstrunda, Ateljé 42, Gnesta konsthall, Art Lab Gnesta.
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	Gnestarevyn, Långsjö teater
Utbildningar inom kultur	-

Oxelösund

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen.

OBS! Max 200 ord.

Invånare (2020)	11 995
Styrning	Kultur och fritidsnämnd
Kommunens egna kulturprogram	Löpande såväl som vid enskilda tillfällen. Sker delvis inom egen budget, delvis med biljettintäkter och sponsring.
Kontanta kulturbidrag	Föreningsbidrag
Kommunala bidrag i annat än pengar	Hyressubvention, mobil scen för uthyrning, utlåning av teknik.
Särskilt stöd till unga	Bidraget Påse med pengar. Det finns möjlighet att arrangera med hjälp av fritidsledare.
Kulturskola	Kulturskolan startade 2021.
Estetiskt gymnasium	Nej
Bibliotek	Ett huvudbibliotek och fyra skolbibliotek.
Platser för kultur i kommunal regi	Eventsalen på Koordinaten och fritidsgården.
Utställningslokaler i kommunal regi	Två gallerier och bibliotekstorget.
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	Ljus och värme (kommunens stora julmarknad) och Barnlördagsliv, Valborg och nationaldag.
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	-
Nationella minoriteter	Särskilda satsningar görs. Kommunen är finskt förvaltningsområde.
Arkiv	Lotsarkivet, Oxelösundsrummet, Bildarkiv, Kommunarkiv.
Platser för kultur - ej i kommunal regi	S:t Botvids kyrka och Stjärnholms kyrka, Oxelö krog.
Biograf	Nej
Utställningslokaler – ej kommunal regi	-
Musikstudios	Via mobil studio på bokade tider
Replokaler musik/dans/teater eller liknande	NBV driver en danslokal.
Bygdegårdar	Oxelösunds Hembygdsförening, Mästerlotsen med flera
Kulturarv	Oxelösunds hembygdsförening, Femörefortet, Gamla Oxelösund, Sörmlands Veteranjärnväg med Järnvägsmuseum och veteranjärnväg, Sjöfartsmuseet, Skärgårdsmuseet.
Kulturföreningar	Åtta bidragsberättigade kulturföreningar (2020).
Aktiva studieförbund	ABF, NBV, Studieförbundet vuxenskolan, Studieförbundet, Sensus.
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	Konstföreningen Fokus och konstföreningen Färgklickan.
Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	-
Utbildningar inom kultur	-

Nyköping

Här skriver kommunen en text om förutsättningarna för kultur och kulturskapande i kommunen.

OBS! Max 200 ord.

Invånare (2020)	57 071
Styrning	Kultur- och fritidsnämnd
Kommunens egna kulturprogram	Löpande såväl som vid enskilda tillfällen. Sker delvis inom egen budget (bibliotek och kultur för barn och unga). Delvis med biljettintäkter och uthyrning (kultur för vuxna).
Kontanta kulturbidrag	Arrangemangsbidrag
Kommunala bidrag i annat än pengar	Hyressubvention
Särskilt stöd till unga	Kulturstipendier. Coachning i skapande av kulturarrangemang.
Kulturskola	Kulturskola med kurser inom bild, rörlig bild och hantverk, dans och rörelse, musik, produktion och DJ, teater och drama samt kurser för de yngsta inom alla delar - minisång, orkesterlek, danslek med mera. Terminsavgift 200 eller 700 kr/termin. Ca 900 elever.
Estetiskt gymnasium	Ja
Bibliotek	Tre enheter: Huvudbibliotek, en filial integrerat med skolbibliotek, bokbuss.
Platser för kultur i kommunal regi	Culturum (konserthus), huvudbibliotek, bokbuss, DigidelCenter, Barnkulturcentrum, Nicolaiskolans aula, Kulturskolan, Rosvalla, Nyköpings Teater, Träffen (Folkets park). Nyköpings hus, Dansbanan i hamnen.
Utställningslokaler i kommunal regi	Utställningsyta på huvudbiblioteket Culturumsalongen. Ibland utställningar i bokhallen på Culturum, såsom elevutställning, större inköpta utställningar för barn.
(Årliga) återkommande kommunala kulturarrangemang	Nyköpings Festdagar, Kom Å Se, Gästabudsspelen, LitterArt Gästabud, Nyårspromenaden, Nationaldagen, Midvinterfesten, Scensommarkväll, Kura skymning (inom ramen för Nordiska litteraturveckan) på biblioteket.
Kulturella och kreativa näringar (KKN)	Frågan hanteras av Division Näringsliv, Kultur & Fritid.
Nationella minoriteter	Särskilda satsningar görs.
Arkiv	Nyköpings stadsarkiv
Platser för kultur - ej i kommunal regi	Teatern, Fåfången, Wreta gästgiveri, Dansbanan hamnen, Slakthuset, Diverse bygdegårdar, föreningshus, församlingshem, slott och Folkets Hus.
Biograf	Ja
Utställningslokaler – ej kommunal regi	Galleri Fiskhuset, Galleri Sjöhästen, NloKal, Galleri Guldgruvan i Koppartorp, Gula Kvarn i Näveklarn. NK-villan och Bryggeriet
Musikstudios	Finns ett antal mindre privata.
Replokaler musik/dans/teater eller liknande	Studiefrämjandet har replokaler för musiker. Teater Sörmland och Propellerteatern har replokaler för teater.
Bygdegårdar	Brukslokals Alliansförening i Näveklarn, Låstringebygdens, Vrena och Näveklarns Folketshus-föreningar, Stavsjö föreningshus, Bergshammars-, Tystberga-, Runtuna-, Ludgo-Spelviks- och Lids bygdegård finns
Kulturarv	Nyköpings hembygdsförening, NK-villan, Sörmlands Museum, Tunaberg Hembygdsgrd, Tystberga hembygdsgrd, Stigtomta hembygdsförening, Gryts hembygdsgrd, Sättersta hembygdsförening, Svärta Hembygdsförening, Stadsvaktens kulturarvsmuseum, F11 (Nyköpings Flyghistoriska museum), Stavsjö Bruksmuseum, Ångslupen Munter
Kulturföreningar	17 kulturföreningar med föreningsbidrag (2020).
Aktiva studieförbund	Studiefrämjandet, NBV och ABF.
Sammanslutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom konst	Kulturstråket (en blandning av föreningar och företag). Aktörerna inom Bryggeriet.

Sammanlutningar, nätverk av fria kulturaktörer inom scenkonst.	Det finns ett flertal privata aktörer som är väldigt aktiva och arrangerar många olika typer av musik/kulturevenemang exempelvis Slottskrogen på Nyköpingshus, Tovastugan, Mårtens hus.
Utbildningar inom kultur	Nyköpings Folkhögskola driver en Musikerlinje. Campus Nyköping har en utbildning inom Musik & Eventarrangör.